

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**ЗМІЦНЕННЯ МІСЦЕВОЇ ФІНАНСОВОЇ
ІНІЦІАТИВИ (ЗМФІ-II) ВПРОВАДЖЕННЯ**

ЩОМІСЯЧНИЙ МОНІТОРИНГ ОСНОВНИХ ІНДИКАТОРІВ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ СТАНOM НА 01.11.2015

«Моніторинг основних індикаторів бюджетної системи України» є щомісячним виданням, підготовленим за даними офіційної статистики. Він містить стислий аналіз та добірку графіків і діаграм, які ілюструють основні зміни, що відбуваються у бюджетній системі України.

Цей продукт підготовлено за підтримки Американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст продукту є відповідальністю Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) і не обов'язково збігається з поглядами USAID або уряду США.

Зміст

Моніторинг виконання Зведеного, Державного і місцевих бюджетів України	4
Доходи державного бюджету.....	7
Доходи місцевих бюджетів	11
Дефіцит державного бюджету	15
Видатки зведеного бюджету	18
Видатки державного бюджету	20
Видатки місцевих бюджетів	30

Моніторинг виконання Зведеного, Державного і місцевих бюджетів України

- **Виконання доходів Зведеного бюджету України** за січень – жовтень 2015 року склало 521,3 млрд грн, що більше аналогічного показника попереднього року на 151,3 млрд грн, або на 40,9 %.
- **До державного бюджету** за вказаний період надійшло 424,8 млрд грн, що на 137,1 млрд грн, або на 47,7 %, більше аналогічного показника попереднього року. Річний план виконано на 82,8 %. За останні 10 років середня частка надходжень за 10 місяців у загальних річних доходах становила 78,6 %. Це свідчить про високу ймовірність перевиконання бюджету в частині доходів.

Збільшення надходжень відбулось у частині як податкових, так і неподаткових надходжень.

Нарощування податкової складової (+45,9 %) відбулося, зокрема, в частині податку на додану вартість, обсяг якого зріс на 37,6 млрд грн, або на 35,0 %, порівняно з аналогічним періодом попереднього року. Ще одним податком, який помітно підвищився порівняно з попереднім роком, став податок на доходи фізичних осіб. Так обсяг цього податку зріс у 4,0 (!) рази, проте така ситуація зумовлена перерозподілом коштів між державним і місцевими бюджетами, а саме, частковим зарахуванням надходжень податку на доходи фізичних осіб до державного бюджету. Раніше ці кошти надходили до місцевих бюджетів.

Серед інших податкових джерел, які продемонстрували зростання, слід зазначити платежі за користування надрами, які збільшилися на 9,5 млрд грн, або на 72,8 %, акцизний збір із вироблених в Україні товарів – зростання на 7,8 млрд грн, або на 33,6 %, акцизний збір з ввезених в Україну товарів – на 6,2 млрд грн, або на 46,6 %, ввізне мито – на 21,2 млрд грн, або більш як утричі. Від'ємну динаміку продемонстрував податок на прибуток підприємств, обсяг надходжень якого скоротився на 5,2 млрд грн, або на 14,8 %.

Збільшенню обсягів надходжень до державного бюджету у жовтні 2015 року сприяло перерахування 5 млрд грн Національним банком України відповідно до Закону України «Про Національний банк України».

- **Видатки зведеного бюджету** за січень – жовтень 2015 року становили майже 492,0 млрд грн, що майже на 19,0 %, або на 78,5 млрд грн, більше за відповідний показник 2014 року. За жовтень 2015 року видатки склались у сумі 58,8 млрд грн, що на 19,0 %, або на 9,4 млрд грн, більше, ніж у жовтні 2014 року.

Порівняно з аналогічним показником 2014 року відбулося збільшення обсягів видатків зведеного бюджету майже за всіма статтями згідно з функціональною класифікацією видатків.

Найбільше зросли видатки на оборону (порівняно з жовтнем 2014 року – в 1,6 рази). Вони досягли 4,4 млрд грн. Значно збільшилися видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення – на 43,9 %. Зросли видатки на економічну діяльність (38,4 %), загальнодержавні функції (35,7 %), освіту (30,2 %), охорону здоров'я (20,2 %), громадський порядок, безпеку та судову владу (18,9 %), охорону навколишнього природного середовища (1,7 %) та житлово-комунальне господарство (0,3 %).

Зменшилися видатки на духовний та фізичний розвиток (16,2 %).

- **Видатки Державного бюджету України** за січень – жовтень 2015 року виконано у сумі 422,2 млрд грн, що на 23,9 %, або на 81,6 млрд грн, більше показника минулого року. У жовтні 2015 року видатки становили 48,9 млрд грн, що на 16,7 % більше, ніж аналогічний показник 2014 року.

За статтями видатків у розрізі **функціональної класифікації** порівняно з жовтнем 2014 року спостерігалися такі зміни:

- видатки на загальнодержавні функції зменшилися на 0,1 % та становили 7,1 млрд грн, у тому числі видатки на обслуговування боргу збільшилися на 1,7 % і склали 5,6 млрд грн;
- видатки на оборону збільшилися в 1,6 раза та склали 4,4 млрд грн;
- видатки на громадський порядок, безпеку та судову владу збільшилися на 18,8 % та становили 4,9 млрд грн;
- видатки на економічну діяльність збільшилися на 12,2 % та склали 2,6 млрд грн;
- видатки на охорону навколишнього природного середовища збільшилися у 1,7 раза та склали 516,6 млн грн;
- видатки на житлово-комунальне господарство зменшилися на 82,7 % та склали 0,6 млн грн;
- видатки на охорону здоров'я зменшилися на 20,6 % та склали 730,7 млн грн;
- видатки на духовний та фізичний розвиток зменшилися на 55,0 % та склали 408,0 млн грн;
- видатки на освіту збільшилися на 24,9 % та склали 2,7 млрд грн;
- видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення збільшилися на 46,5 %, їх обсяг становив 9,6 млрд грн.

З метою покриття дефіциту Пенсійного фонду для виплати пенсій за рахунок коштів державного бюджету було перераховано 2,9 млрд грн, що у 3,7 раза, або на 2,1 млрд грн, більше, ніж за відповідний період минулого року.

- Надходження до державного бюджету **від повернення кредитів** за жовтень поточного року склали 190,4 млн грн, з них до загального фонду державного бюджету надійшло 116,4 млн грн.

За жовтень 2015 року з державного бюджету було **надано кредитів** загальним обсягом 475,1 млн грн, або на 7,4 % менше, ніж у відповідному періоді 2014 року.

- У жовтні поточного року спостерігався **дефіцит** державного бюджету у розмірі 6,0 млрд грн.

У жовтні 2015 року **погашення основної суми боргу державного бюджету** становило 4,0 млрд грн. Погашення внутрішнього боргу дорівнює 0,9 млрд грн, зовнішнього боргу – 3,1 млрд грн. **Державні запозичення** на фінансування **державного бюджету** були здійснені в обсязі 6,9 млрд грн, у тому числі до загального фонду – 6,7 млрд грн. На внутрішньому ринку було залучено 2,0 млрд грн, від зовнішніх джерел надійшло 4,9 млрд грн, з них до спеціального фонду запозичень на фінансування спільних з міжнародними фінансовими організаціями проектів розвитку – 200,2 млн грн. Крім того, за січень – жовтень було додатково здійснено випуск облігацій внутрішньої державної позики на загальну суму 2,0 млрд грн.

- Від **приватизації державного майна** за жовтень 2015 року надійшло до державного бюджету 10,0 млн грн.
- **Загальний обсяг надходжень до місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів)** за січень – жовтень 2015 року становив 96,5 млрд грн, що на 17,2 % більше за аналогічний показник 2014 року.

За жовтень 2015 року ці надходження становили 10,5 млрд грн, що на 29,0 % більше, ніж у попередньому році. Традиційно найбільшим джерелом доходів місцевих бюджетів був податок на доходи фізичних осіб. Його надходження за жовтень склали 5,0 млрд грн. Місцеві податки і збори надійшли у сумі майже 2,8 млрд грн.

У регіональному розрізі найбільший темп приросту доходів спостерігався в Чернівецькій області, де він склав 60,8 % щодо відповідного показника 2014 року. Зменшення показників було зафіксовано у Луганській області (–7,2 %).

- **Обсяги видатків місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів)** у січні – жовтні 2015 року становили 201,4 млрд грн, що на 12,3 % більше за відповідний показник 2014 року.

У жовтні 2015 року видатки зросли на 16,2 % щодо показника жовтня минулого року та становили 25,7 млрд грн. Найбільше видатків місцевих бюджетів спрямовувалося на освіту, соціальний захист та соціальне забезпечення, охорону здоров'я. У жовтні 2015 року їх обсяги становили, відповідно, 7,9 млрд грн (або 30,8 % усіх видатків місцевих бюджетів), 6,1 млрд грн (або 23,7 %) та 5,0 млрд грн (або 19,6 %).

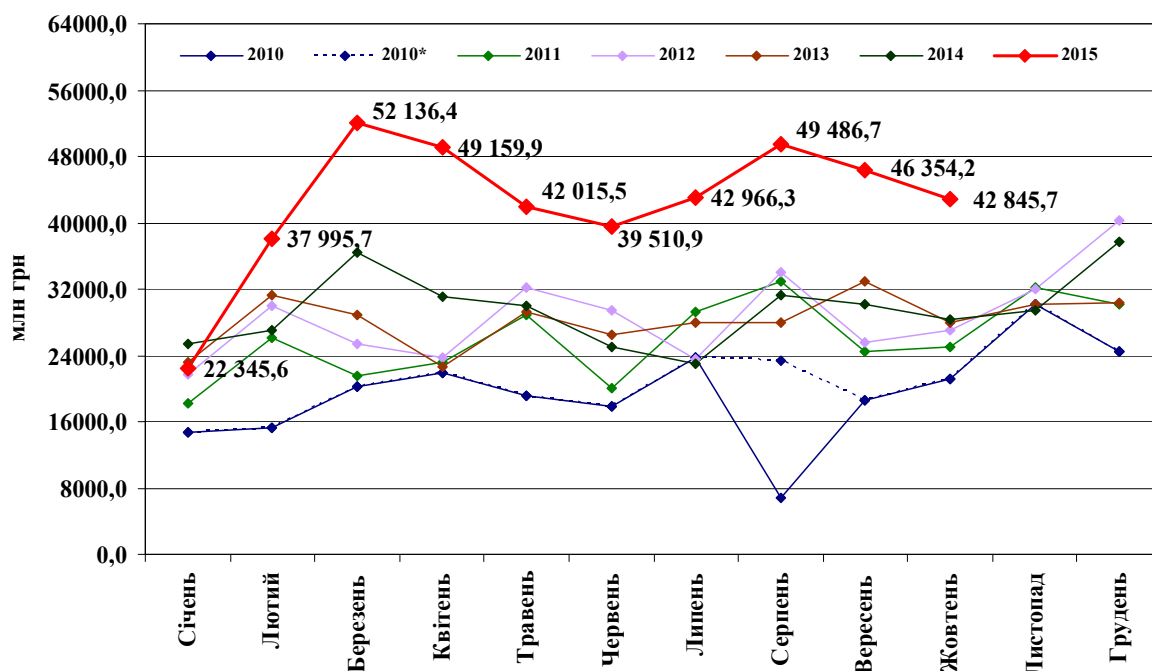
У регіональному розрізі найбільший темп приросту спостерігався в Закарпатській області, де обсяг видатків збільшився на 48,9 % щодо відповідного показника 2014 року. Водночас у трьох регіонах відбулося зменшення обсягів видатків – у Харківській, Чернігівській та Донецькій областях скорочення склало 31,9 %, 1,3 %, і 1,1 % відповідно.

Показники за 2015 рік не є повністю зіставними з аналогічними показниками відповідного періоду 2014 року, оскільки, починаючи з 01.05.2014 року, відсутня офіційна звітність по АР Крим та м. Севастополь.

Доходи державного бюджету

Графік 1

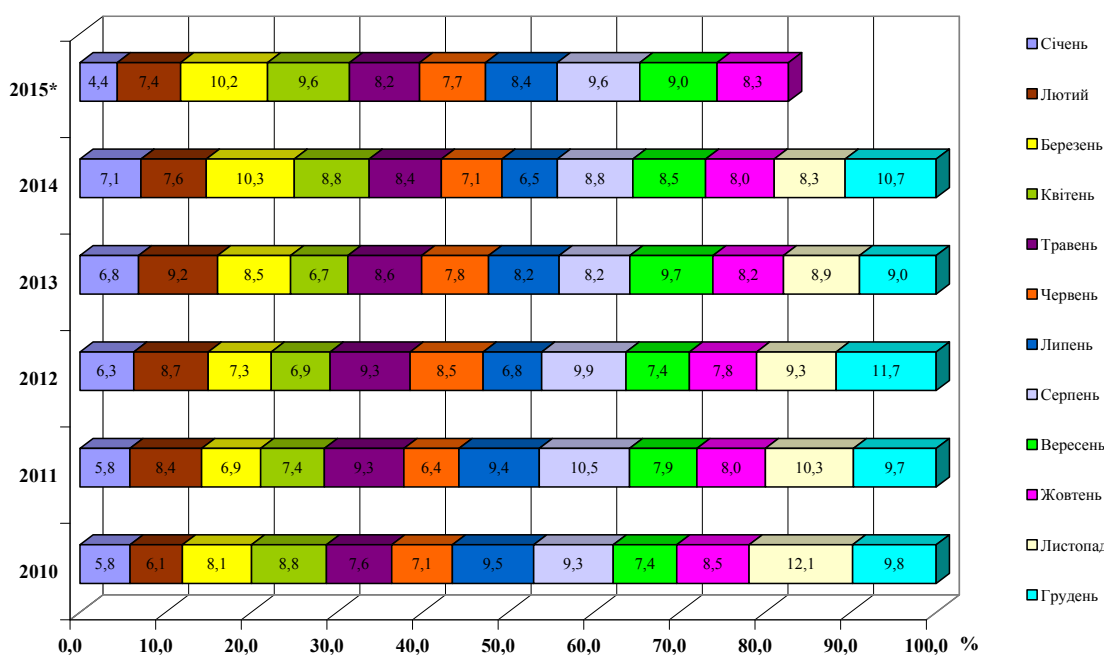
**Динаміка щомісячних надходжень до державного бюджету
(без урахування міжбюджетних трансфертів)
у 2010–2015 роках**

*без урахування суми заборгованості з відшкодування ПДВ в обсязі 16,4 млрд грн.

Діаграма 1

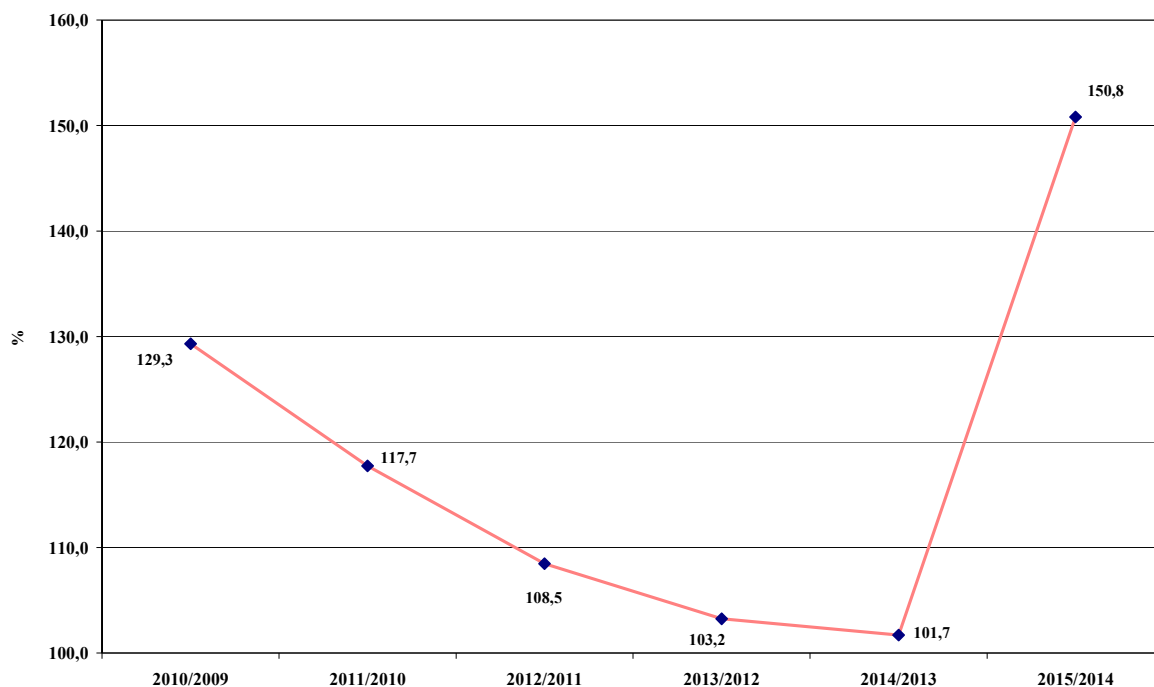
**Динаміка часток щомісячних надходжень до державного
бюджету у річному обсязі за 2010–2015 роки**

* Частка доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

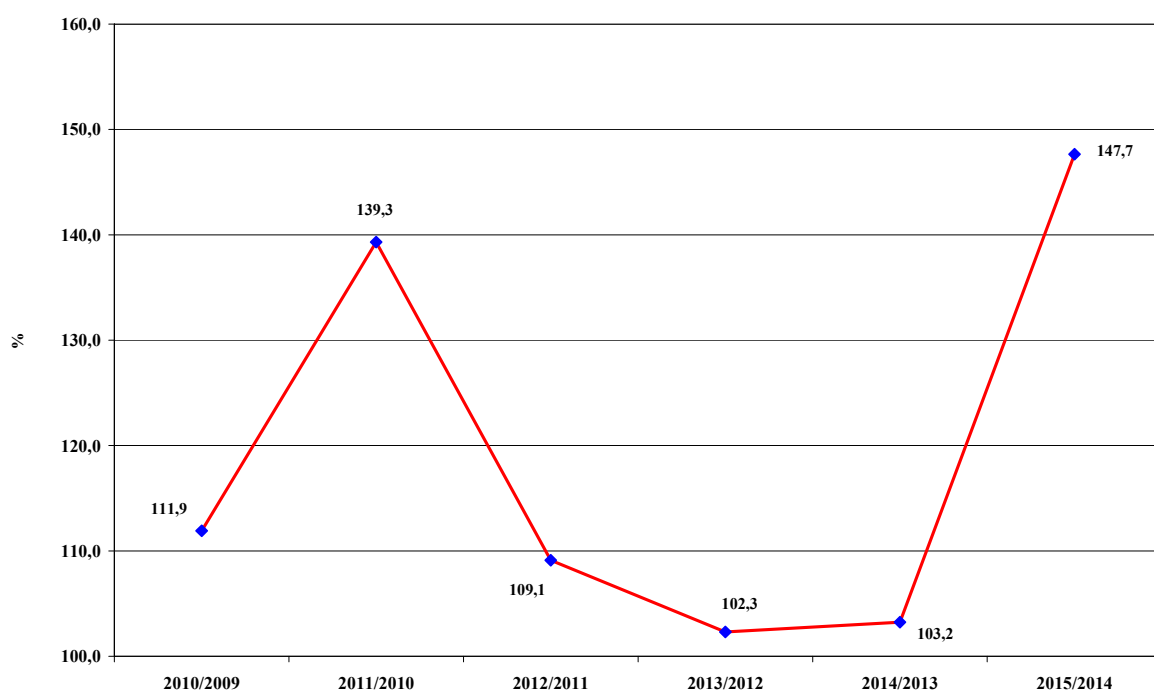
Графік 2

Динаміка темпу зростання доходів державного бюджету за жовтень 2010–2015 років

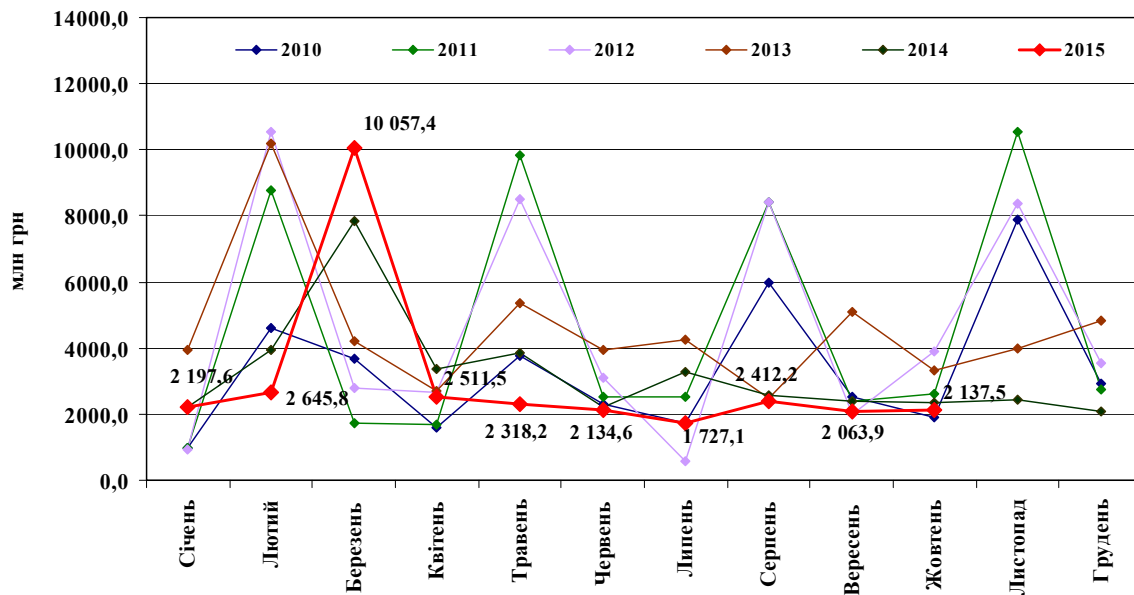
Графік 3

Динаміка темпу зростання доходів державного бюджету за січень – жовтень 2010–2015 років

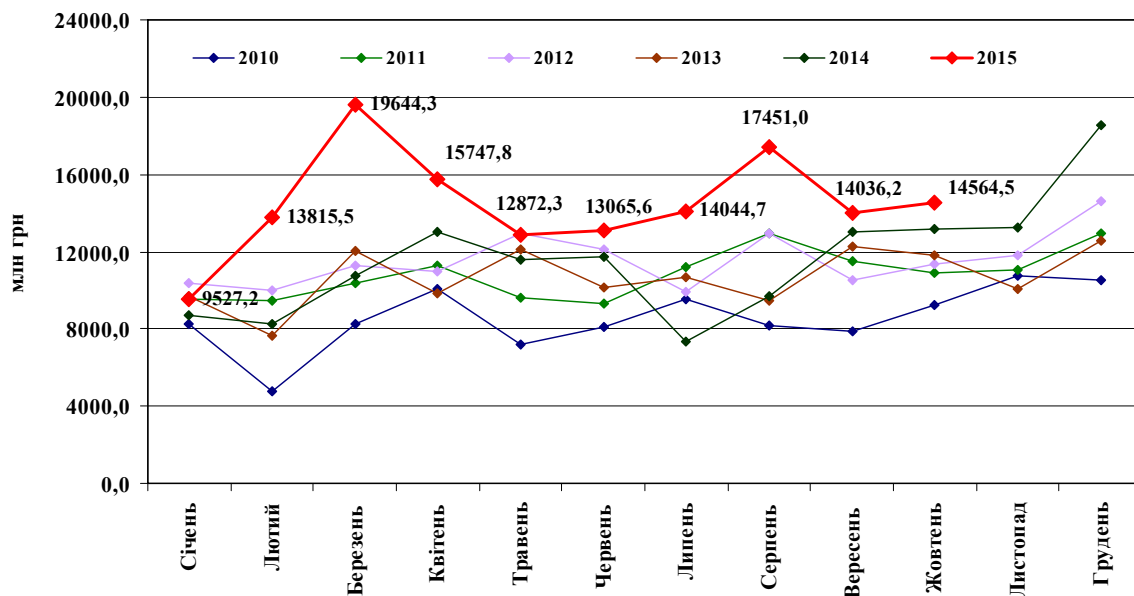
Графік 4

Динаміка щомісячних надходжень податку на прибуток до державного бюджету у 2010–2015 роках

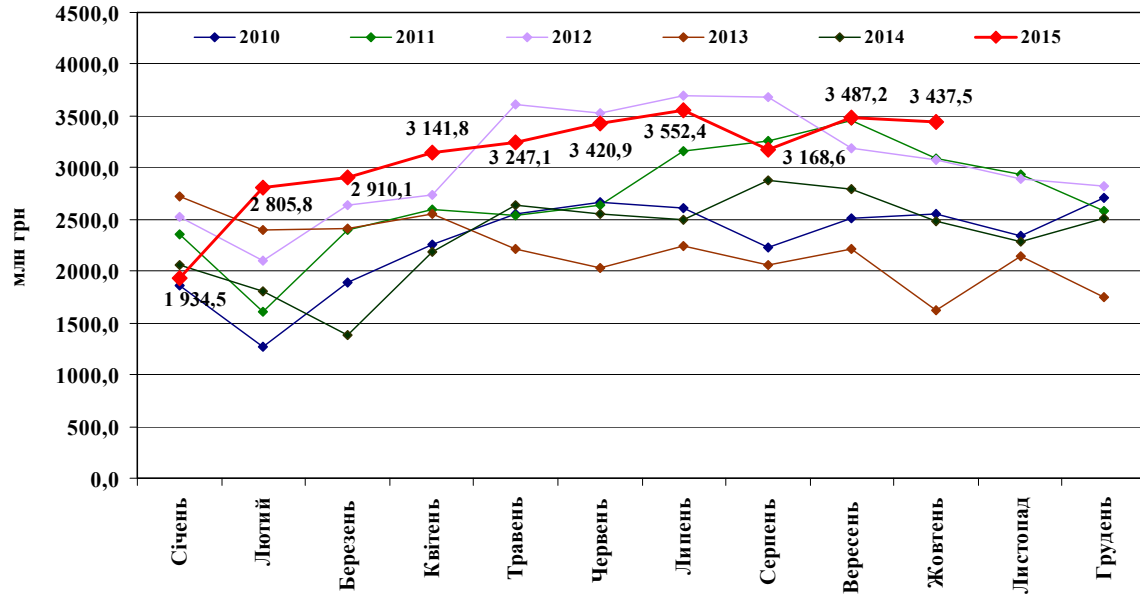
Графік 5

Динаміка щомісячних надходжень податку на додану вартість до державного бюджету у 2010–2015 роках

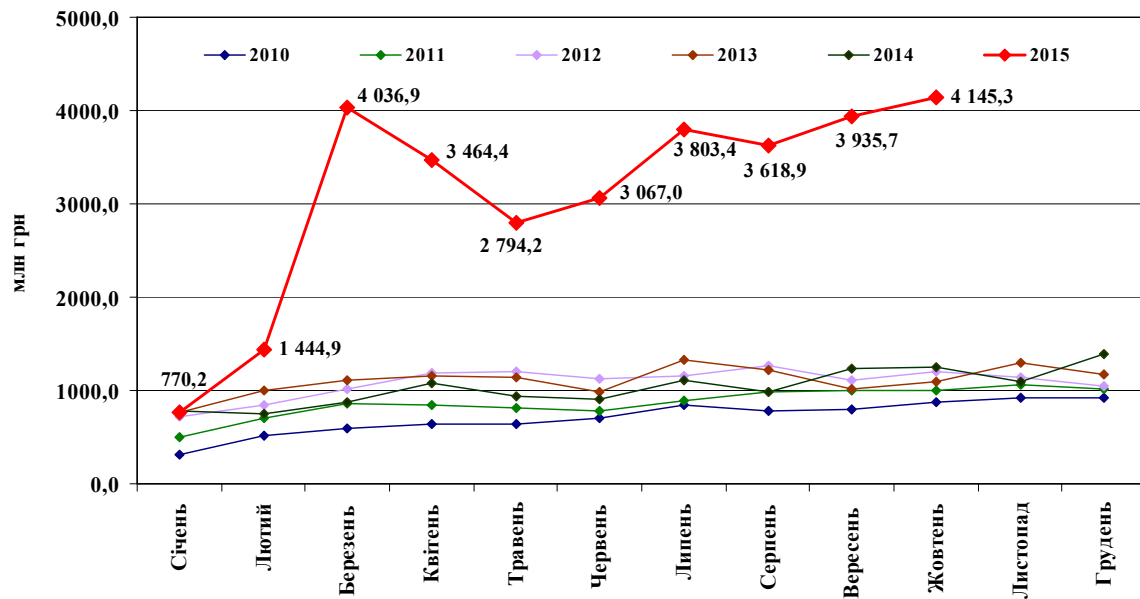
Графік 6

Динаміка щомісячних надходжень акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) до державного бюджету у 2010–2015 роках

Графік 7

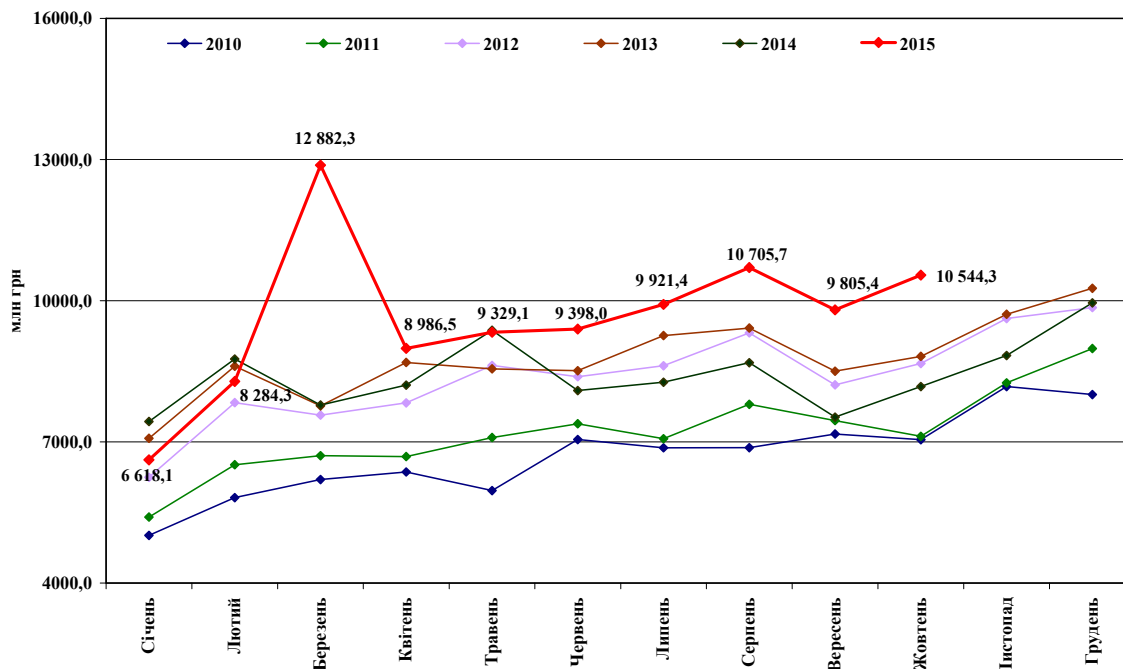
Динаміка щомісячних надходжень ввізного мита до державного бюджету у 2010–2015 роках

Доходи місцевих бюджетів

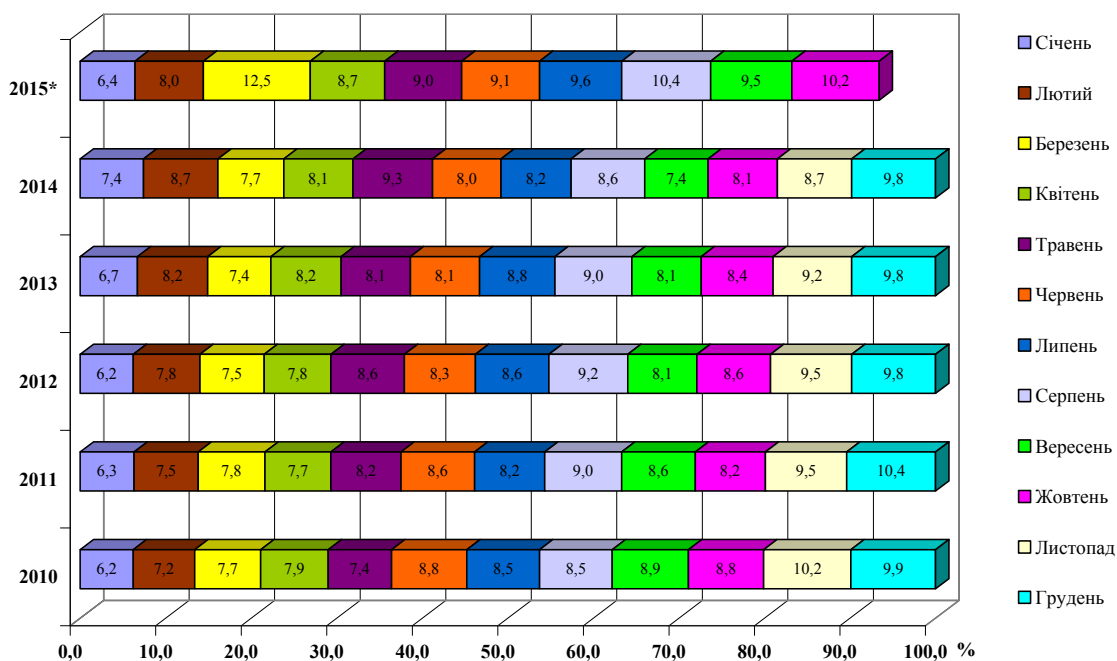
Графік 8

**Динаміка щомісячних доходів місцевих бюджетів
(без урахування міжбюджетних трансфертів)
у 2010–2015 роках**

Діаграма 2

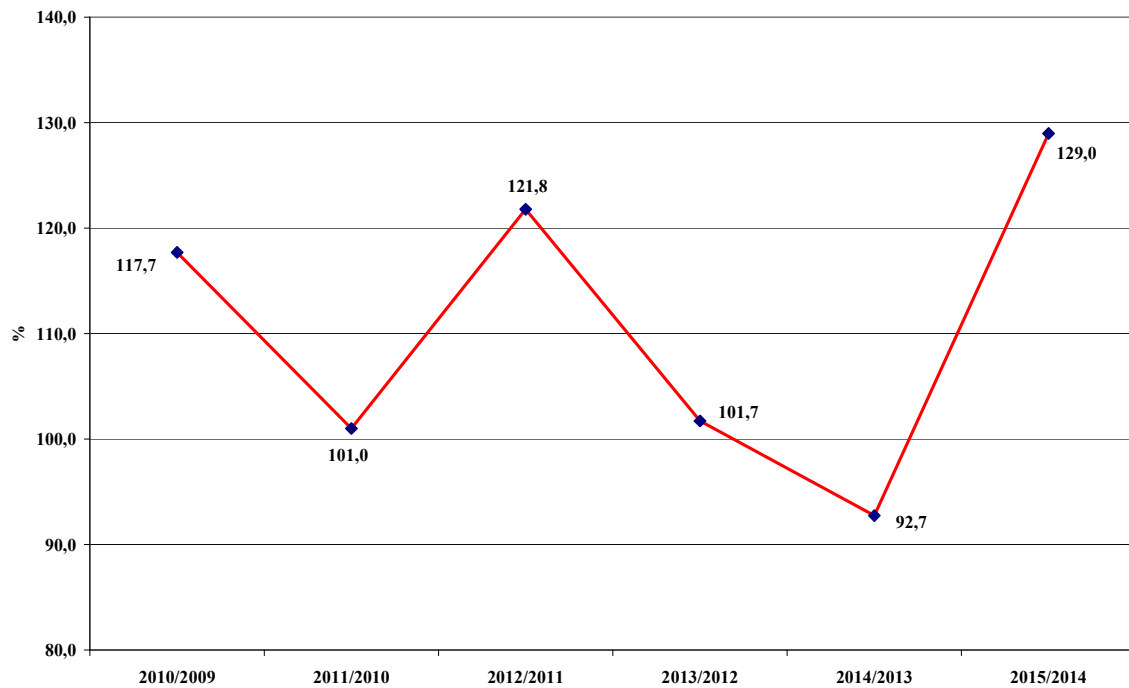
**Динаміка часток щомісячних доходів місцевих бюджетів у
річному обсязі за 2010–2015 роки**

* Частка доходів визначена щодо показника, передбаченого на рік

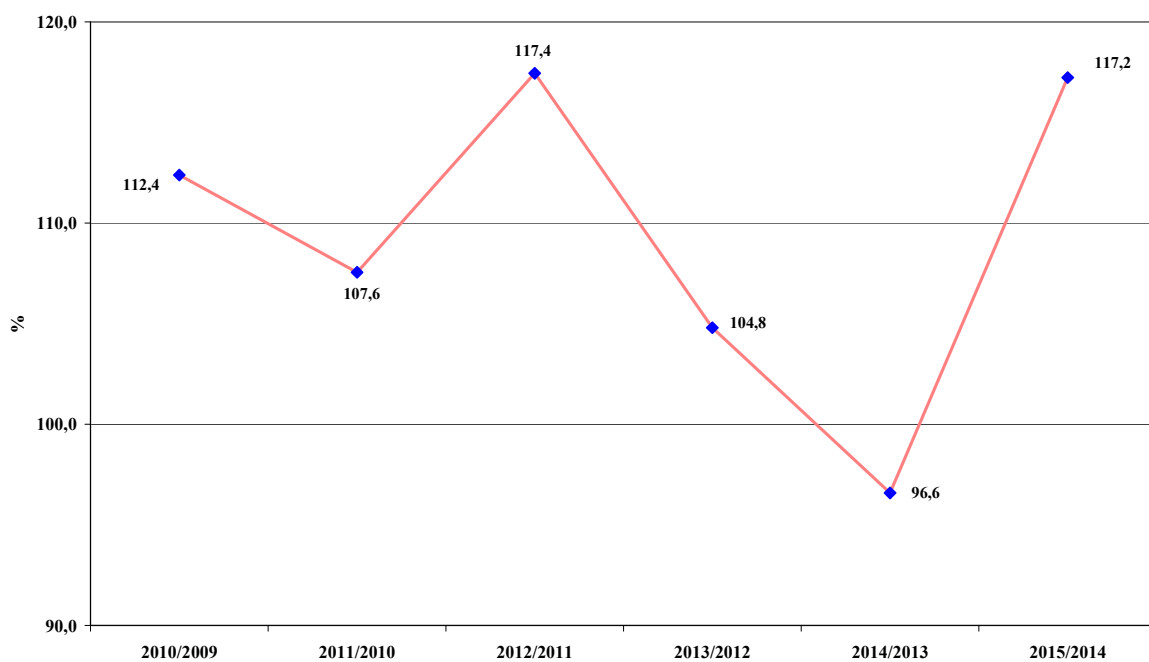
Графік 9

Динаміка темпу зростання доходів місцевих бюджетів за жовтень 2010–2015 років

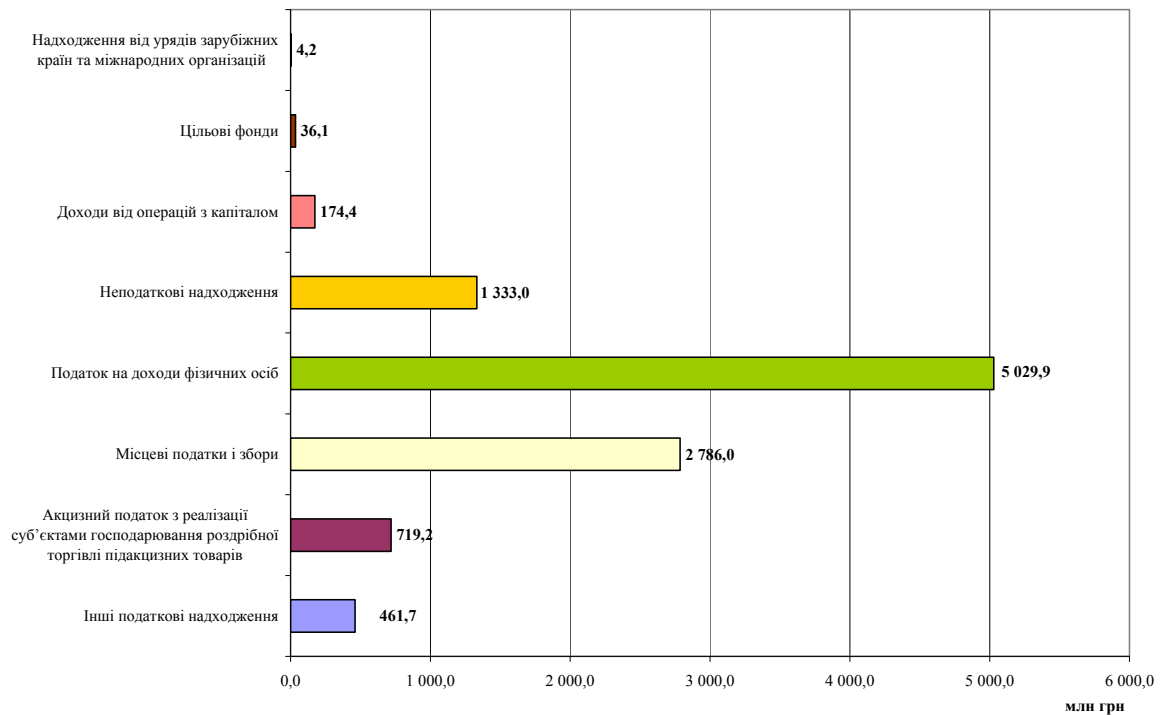
Графік 10

Динаміка темпу зростання доходів місцевих бюджетів за січень – жовтень 2010–2015 років

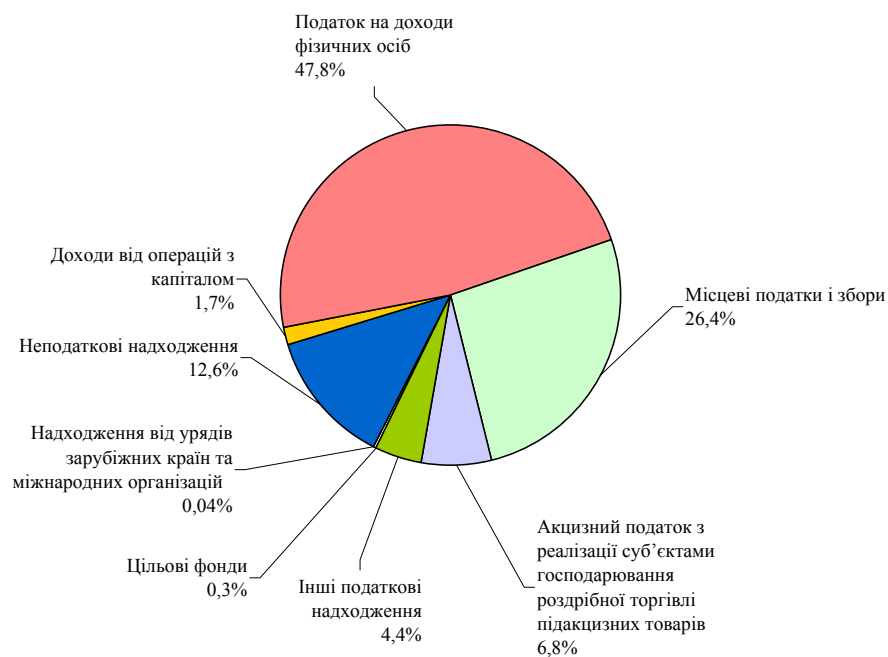
Діаграма 3

Доходи місцевих бюджетів за жовтень 2015 року

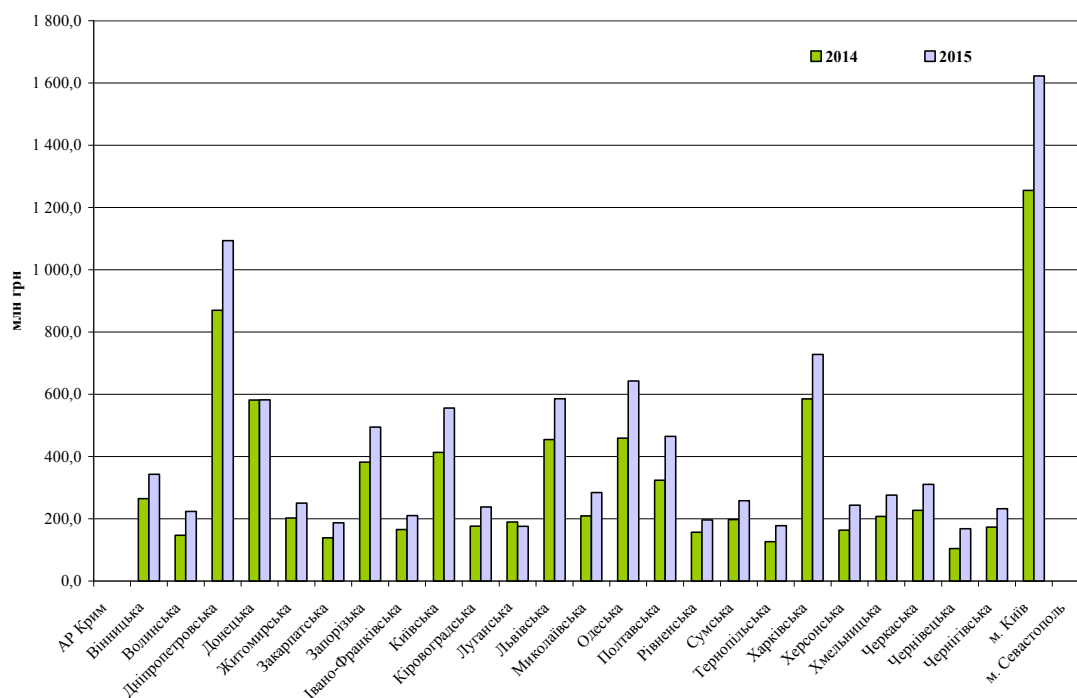
Діаграма 4

Структура доходів місцевих бюджетів за жовтень 2015 року

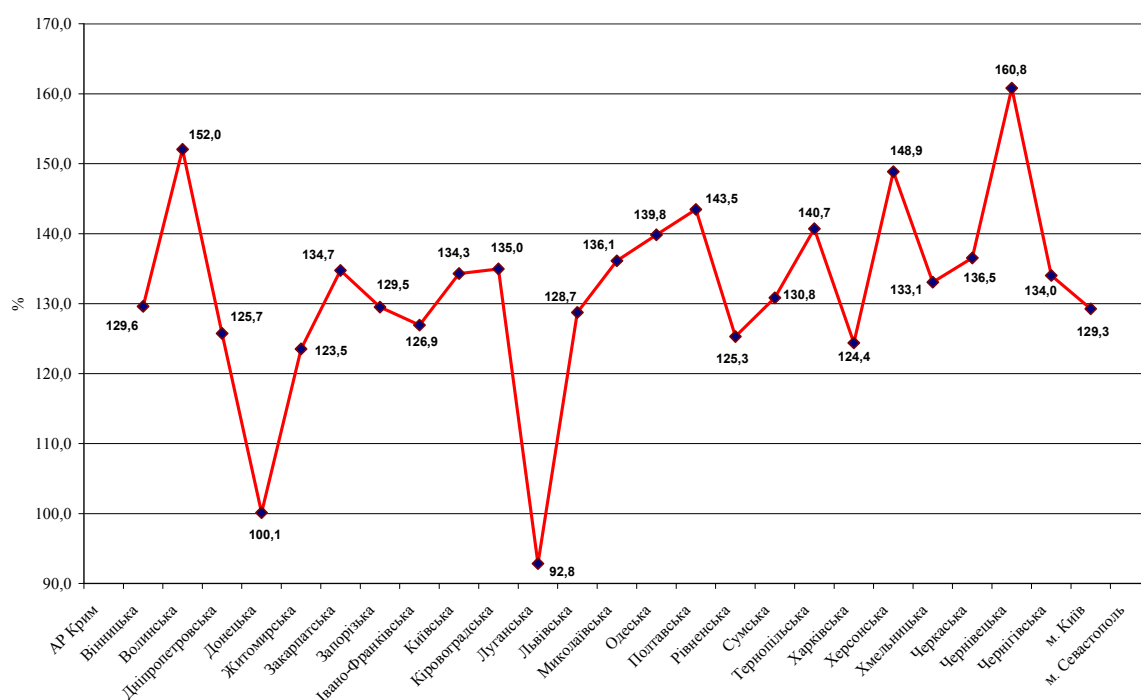
Діаграма 5

Регіональний розподіл доходів місцевих бюджетів за жовтень 2014–2015 років

Графік 11

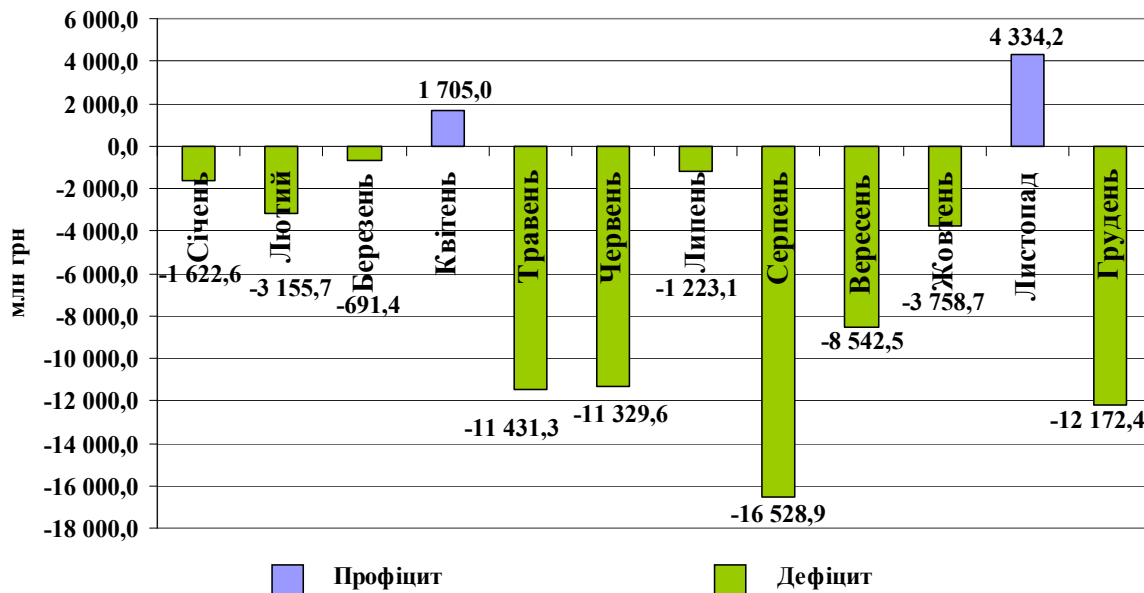
Темпи зростання доходів місцевих бюджетів у розрізі регіонів за жовтень 2015 року (щодо відповідного показника попереднього року)

Дефіцит державного бюджету

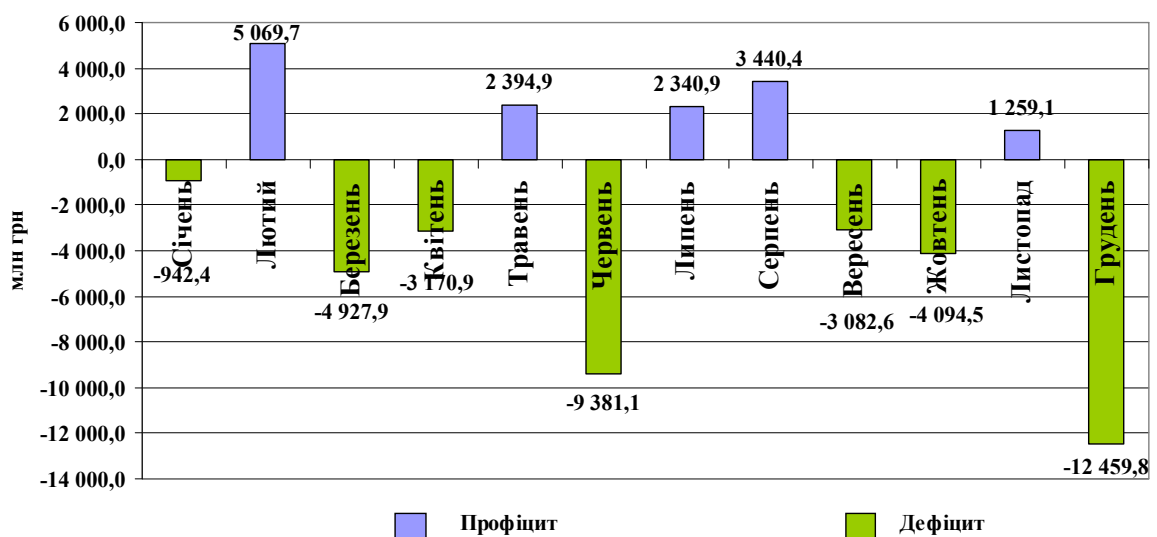
Діаграма 6

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2010 рік

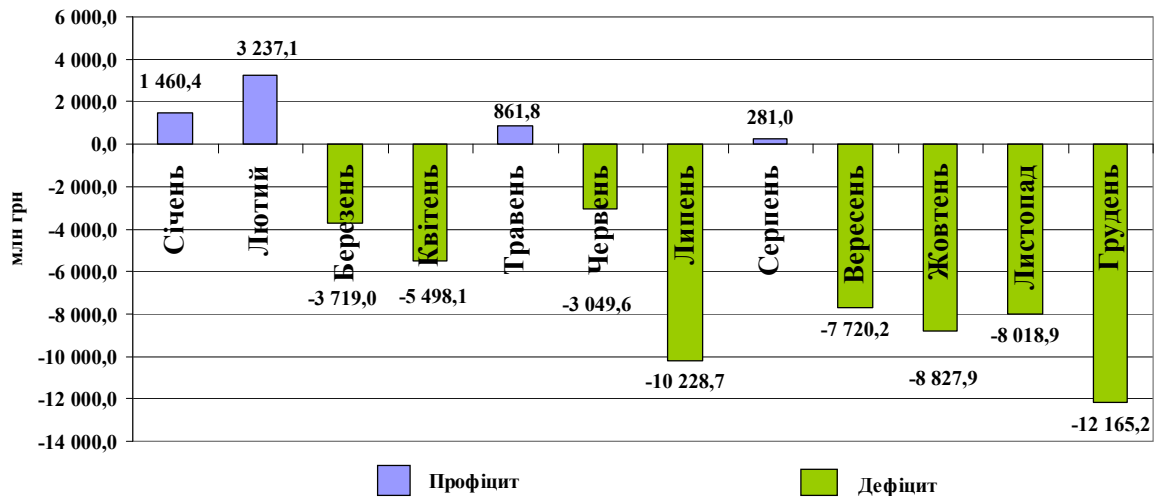
Діаграма 7

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2011 рік

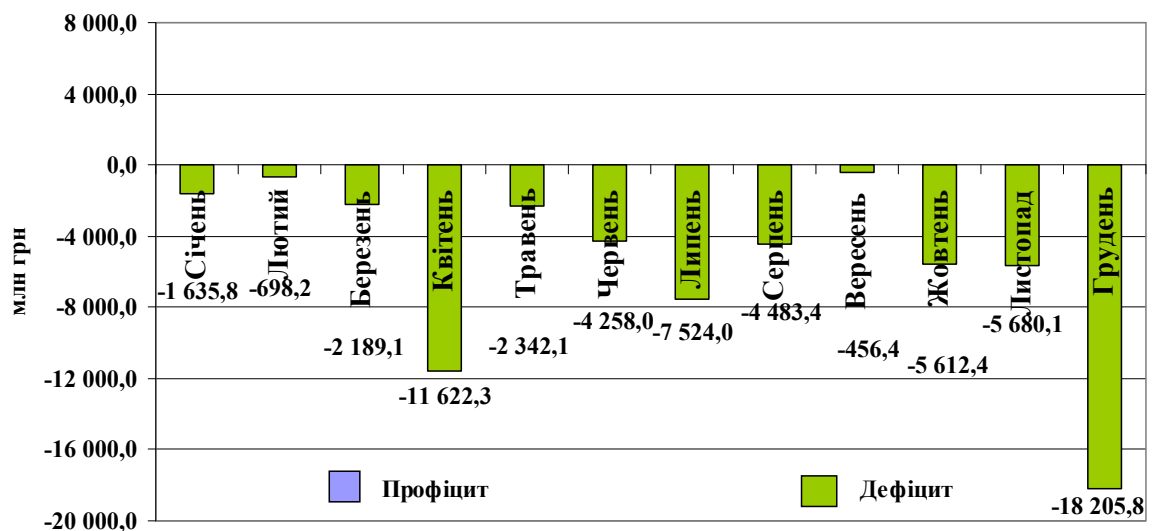
Діаграма 8

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2012 рік

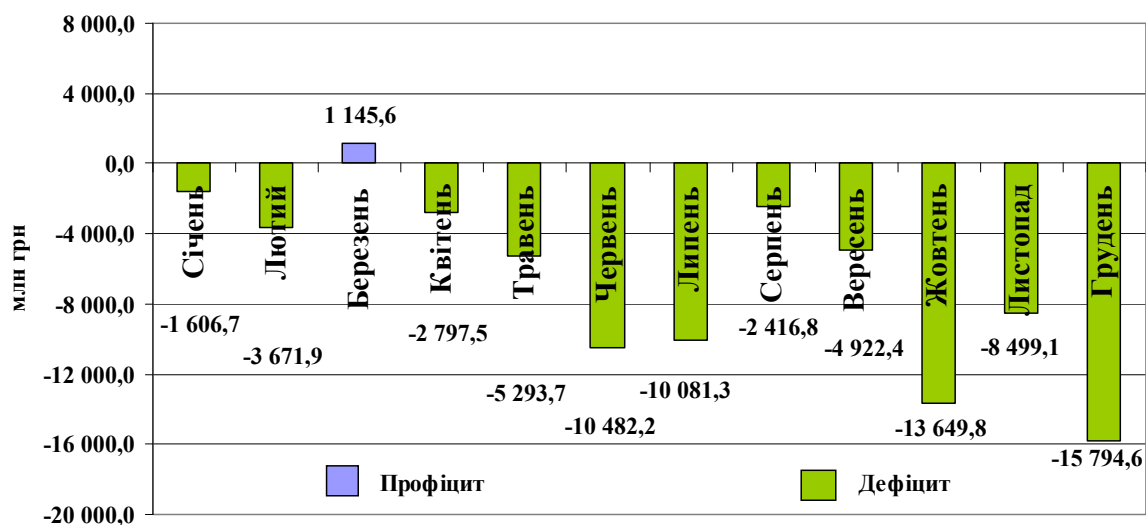
Діаграма 9

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2013 рік

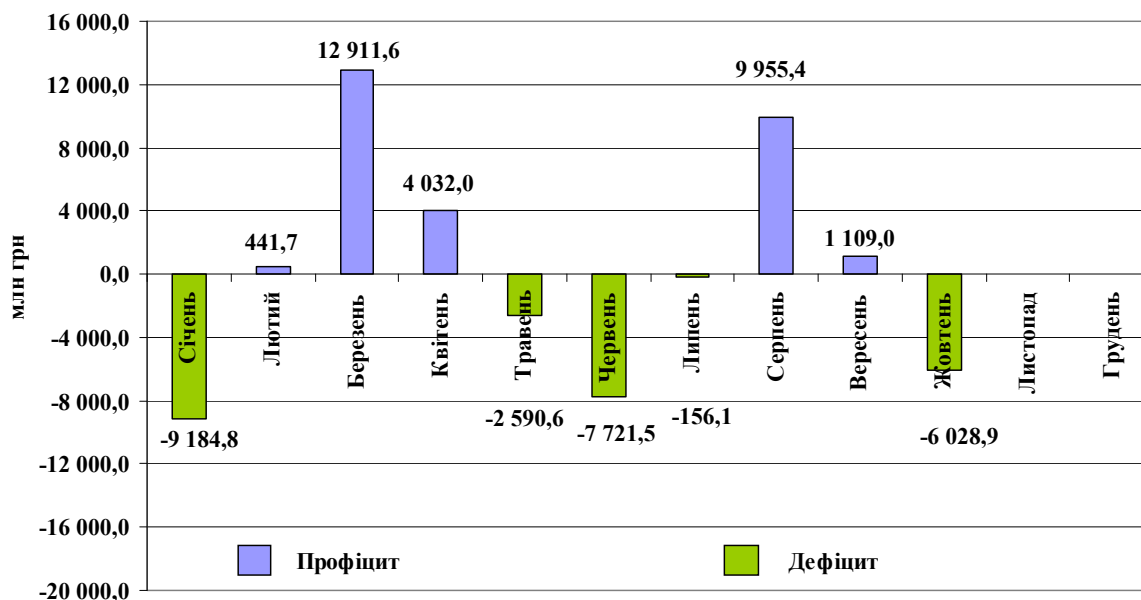
Діаграма 10

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2014 рік

Діаграма 11

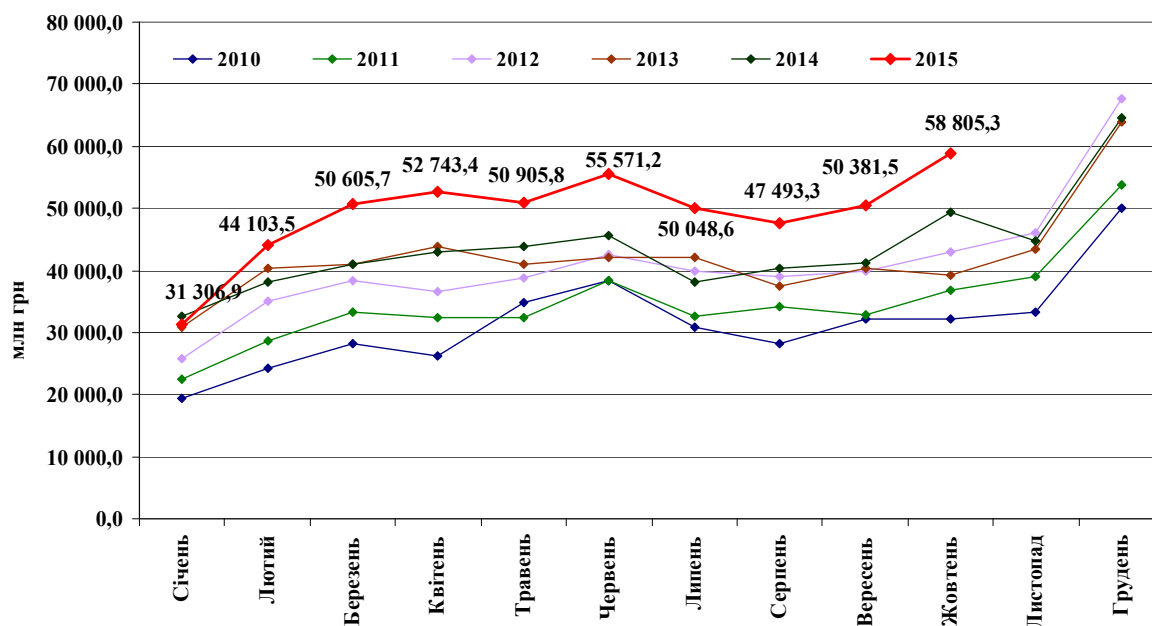
Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2015 рік

Видатки зведеного бюджету

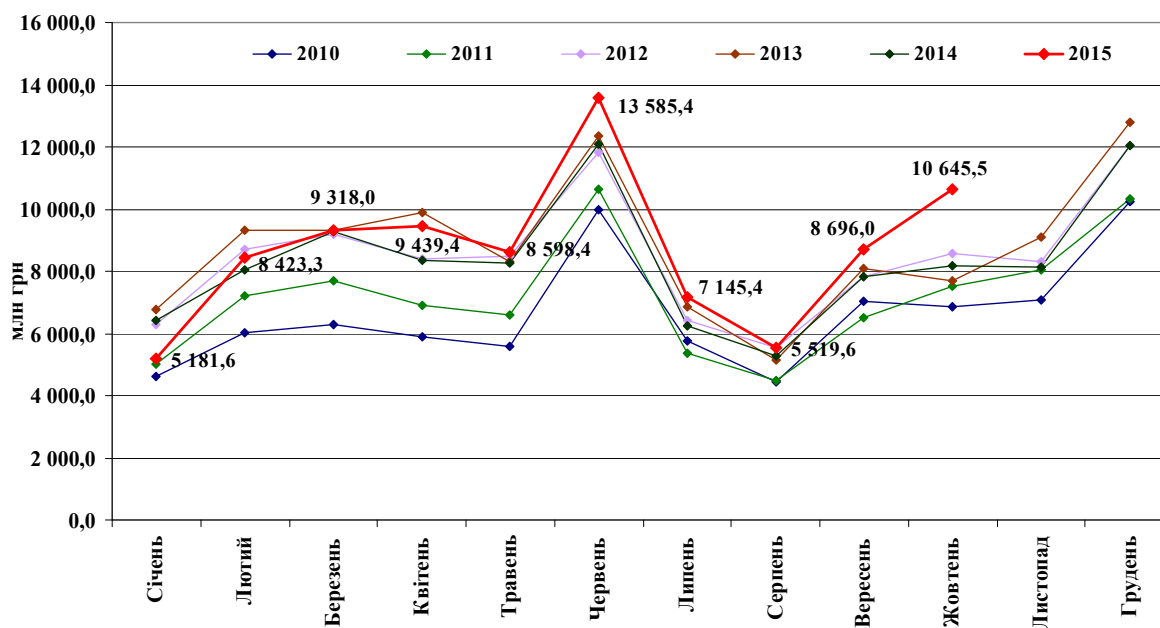
Графік 12

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету
за 2010–2015 роки

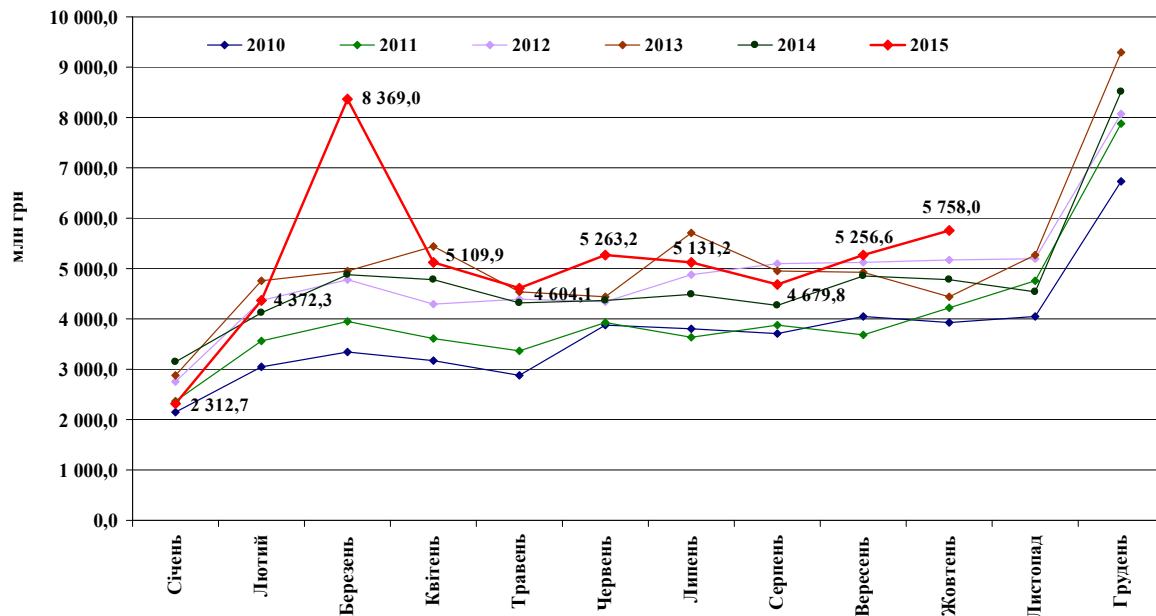
Графік 13

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на освіту
за 2010–2015 роки

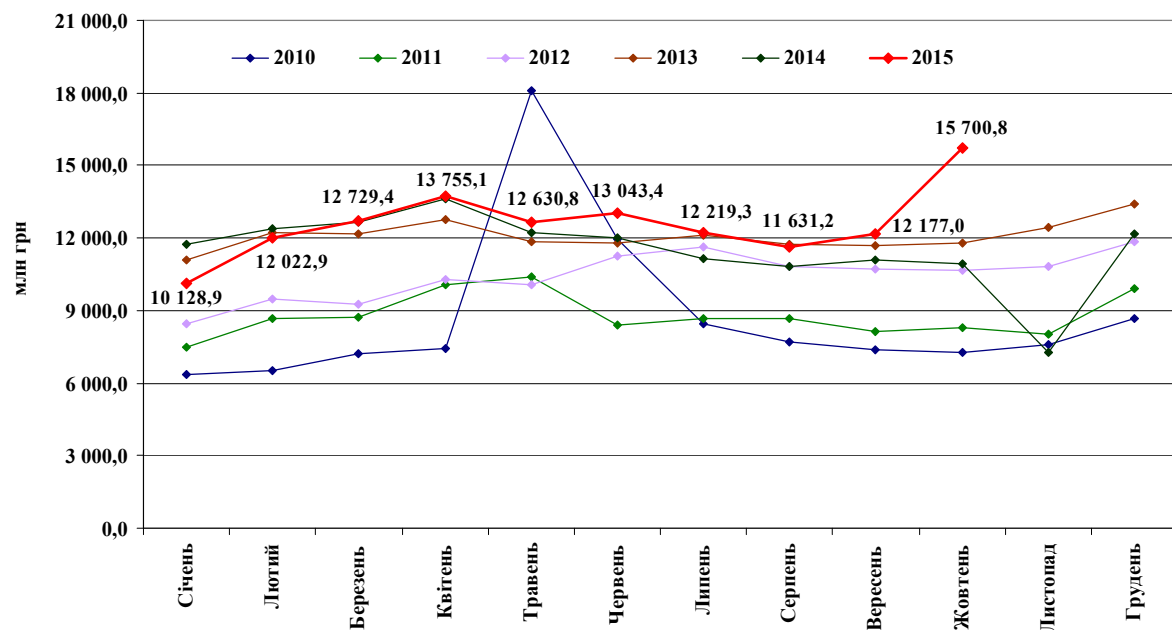
Графік 14

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на охорону здоров'я за 2010–2015 роки

Графік 15

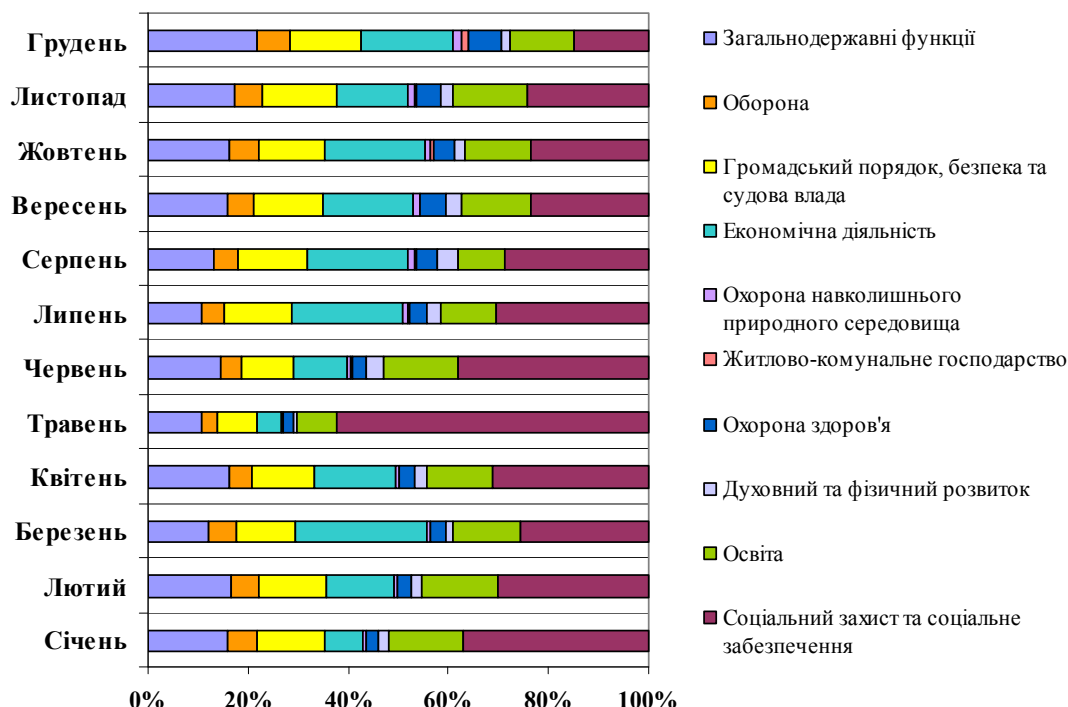
Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення за 2010–2015 роки

Видатки державного бюджету

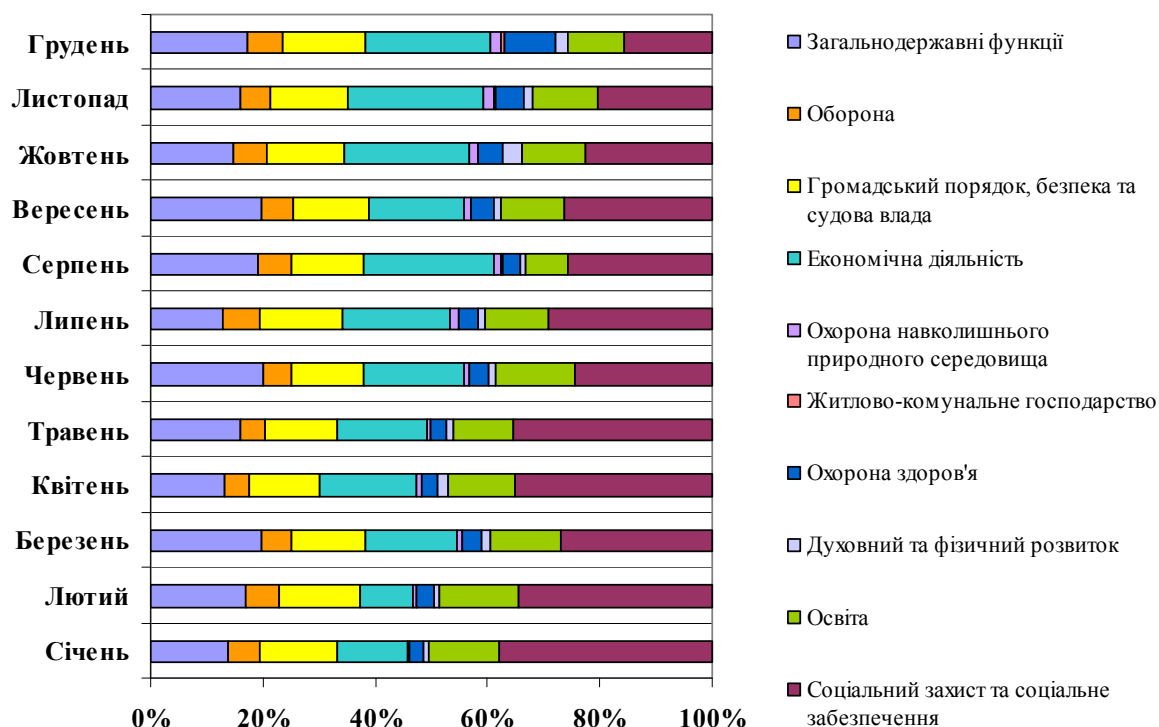
Діаграма 12

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2010 рік

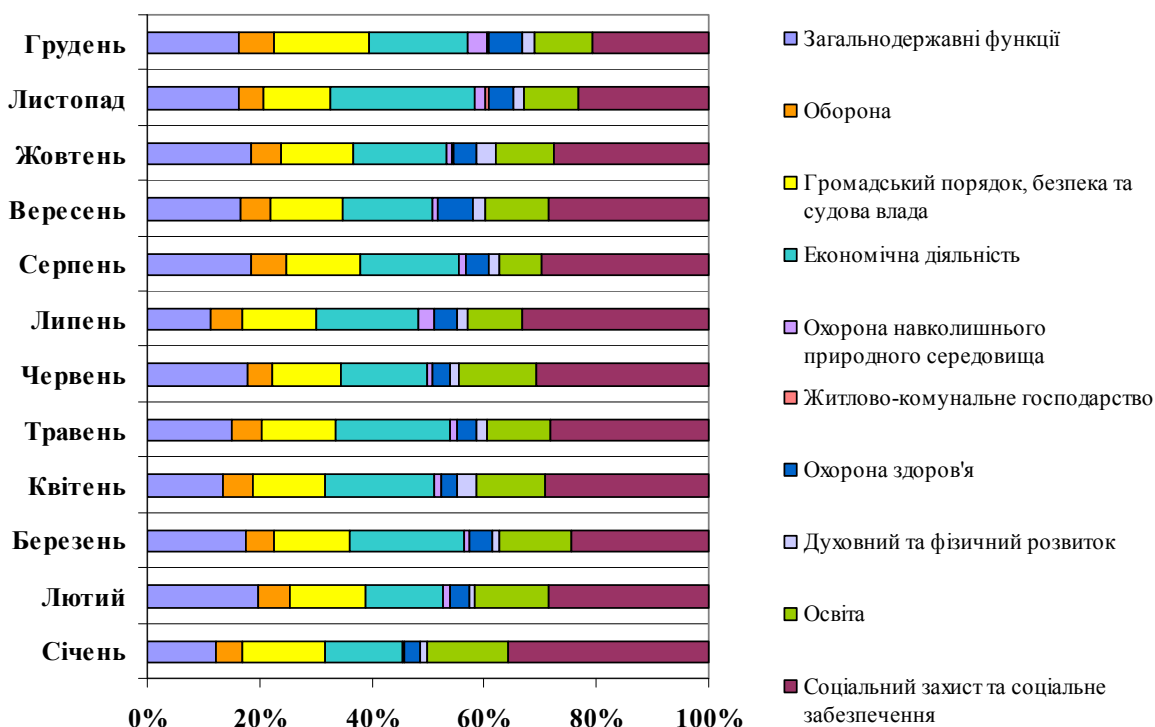
Діаграма 13

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2011 рік

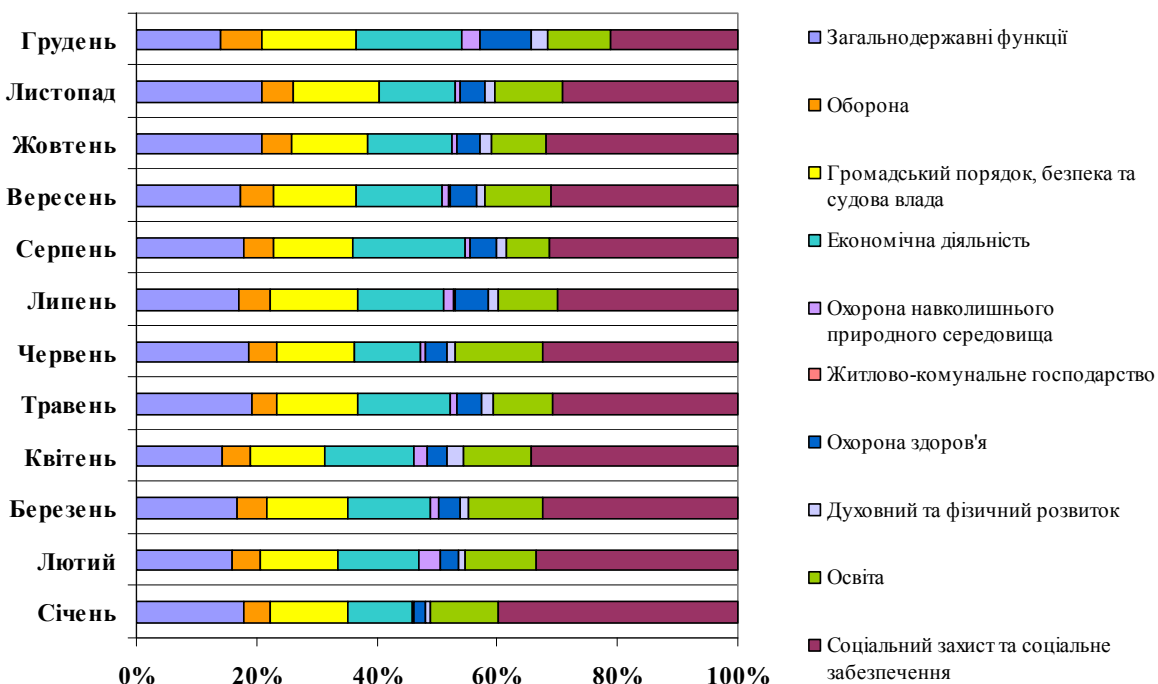
Діаграма 14

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2012 рік

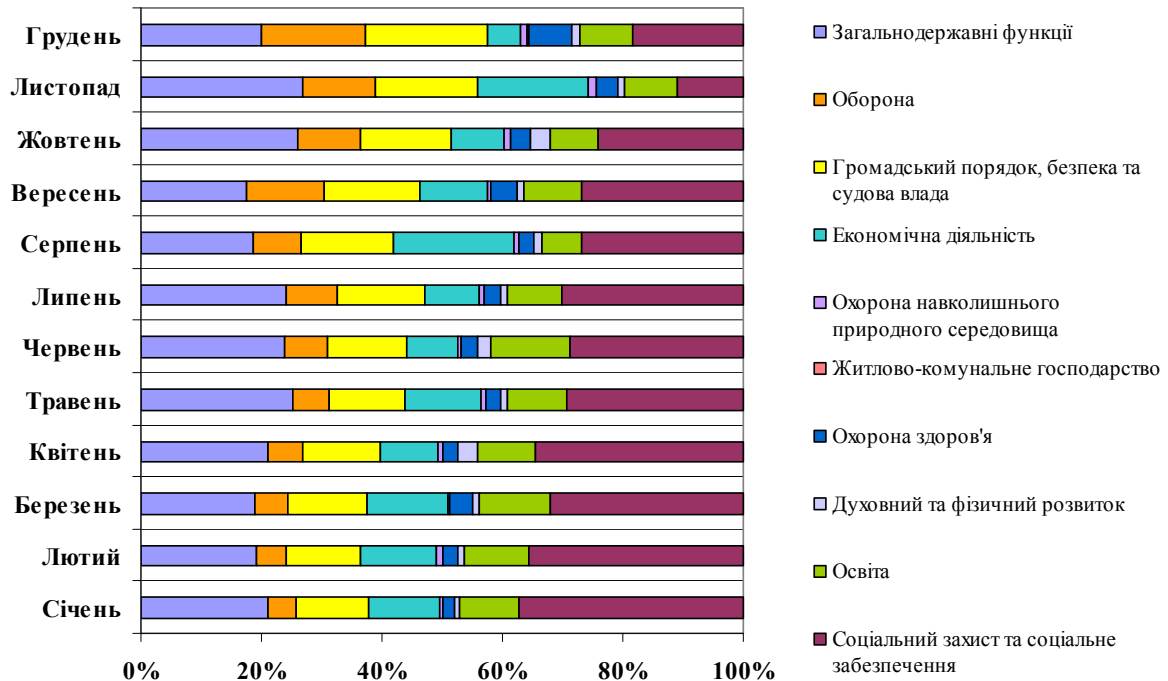
Діаграма 15

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2013 рік

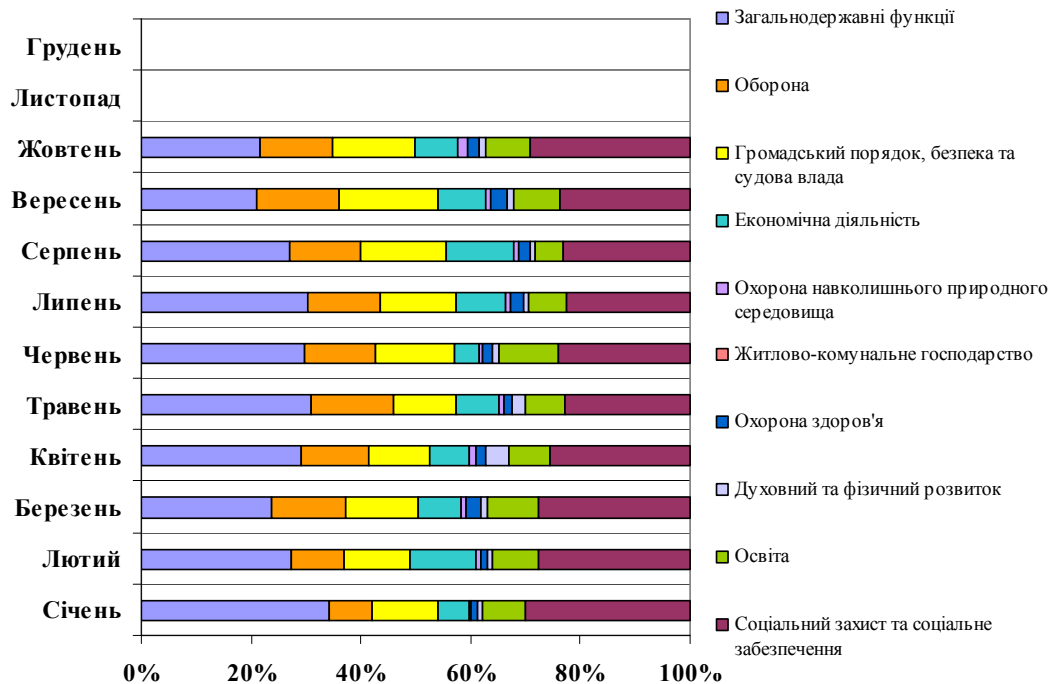
Діаграма 16

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2014 рік

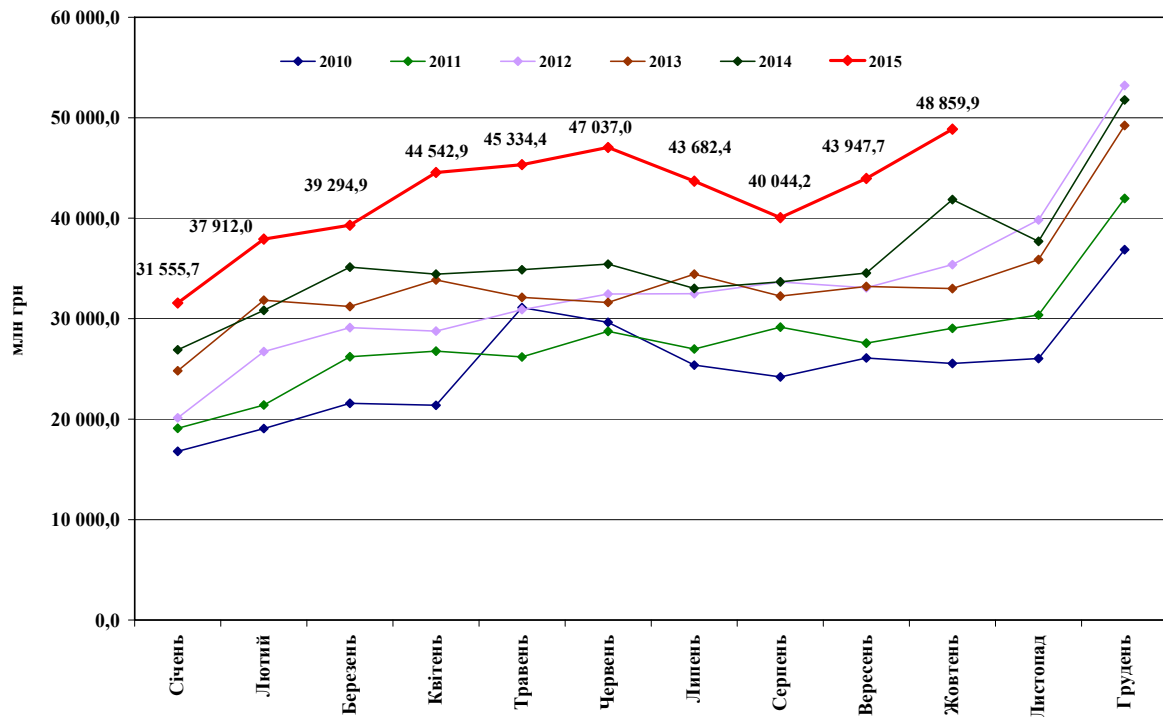
Діаграма 17

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2015 рік

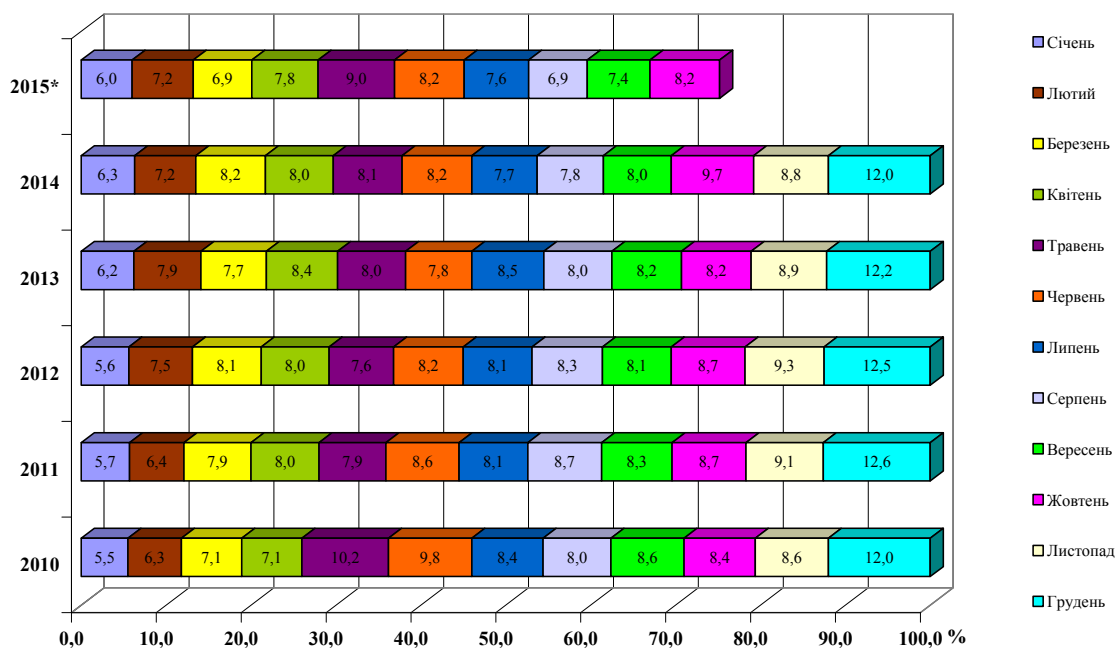
Графік 16

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету за 2010–2015 роки (з урахуванням міжбюджетних трансфертів)

Діаграма 18

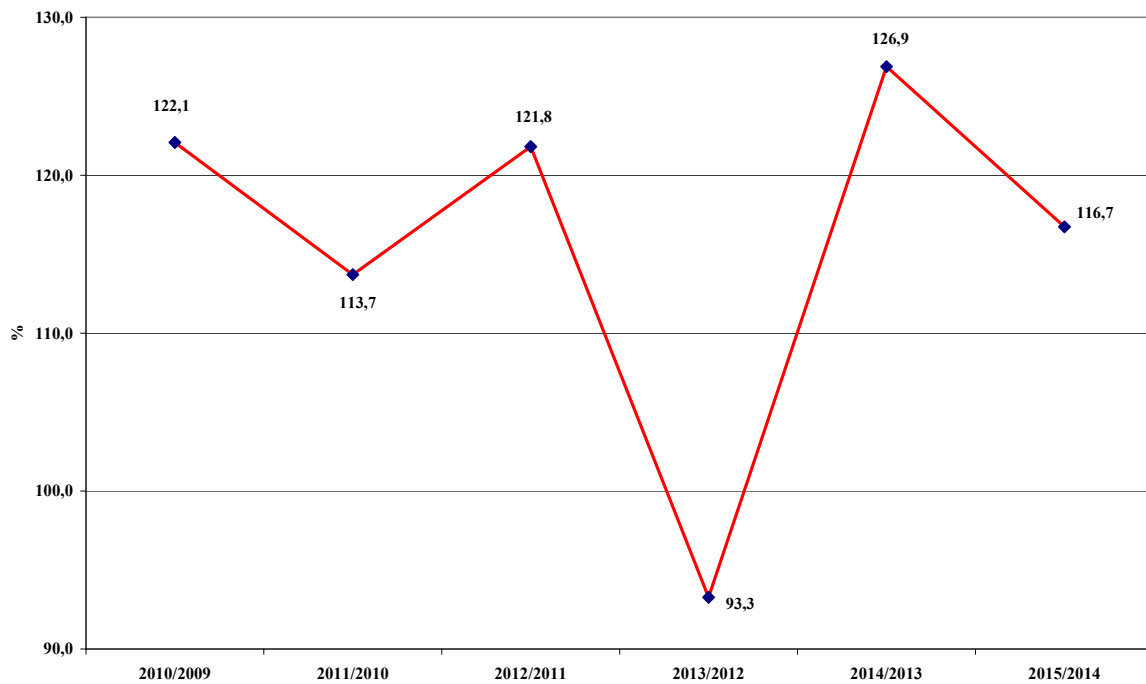
Динаміка часток щомісячних видатків державного бюджету у річному обсязі за 2010–2015 роки

* Частка видатків визначена щодо показника, передбаченого на рік

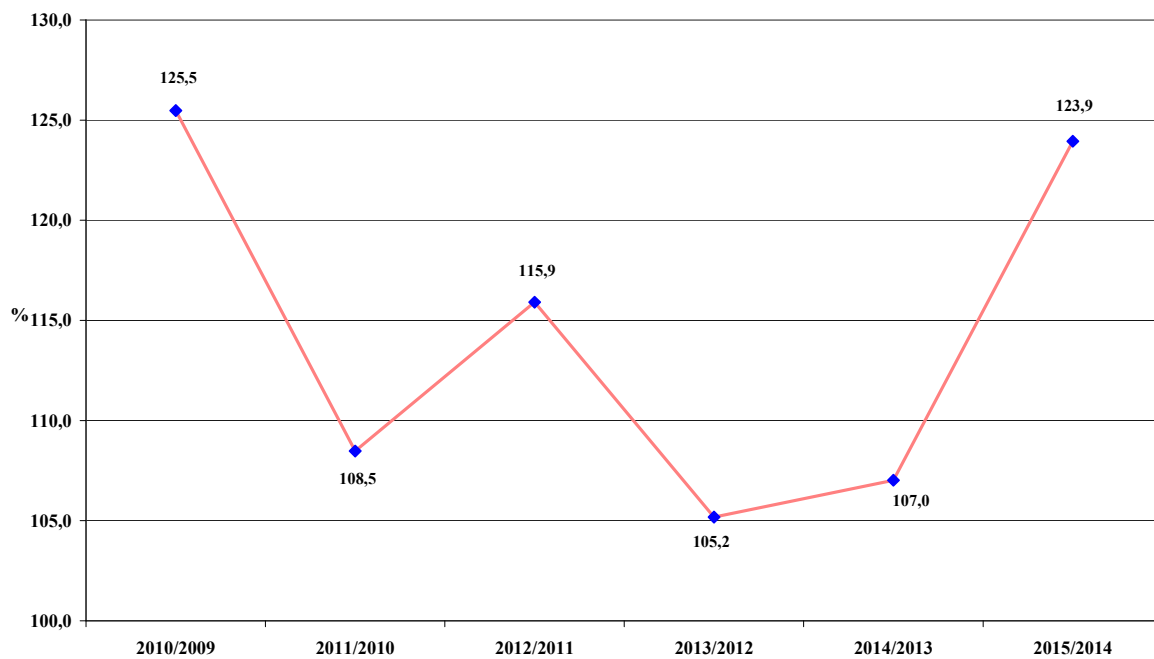
Графік 17

Динаміка темпу зростання видатків державного бюджету за жовтень 2010–2015 років

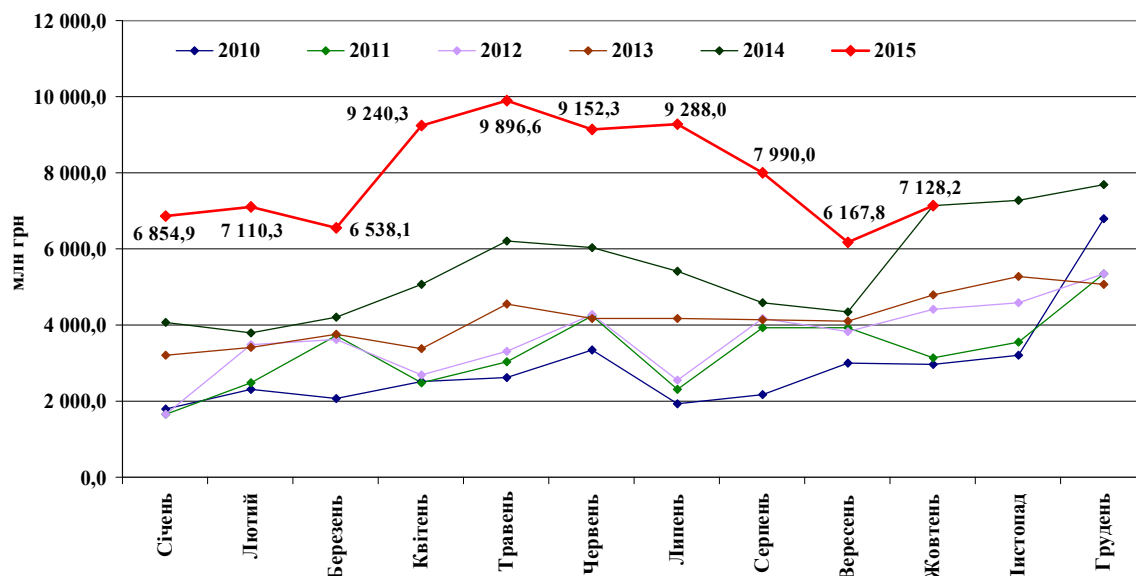
Графік 18

Динаміка темпу зростання видатків державного бюджету за січень – жовтень 2010–2015 років

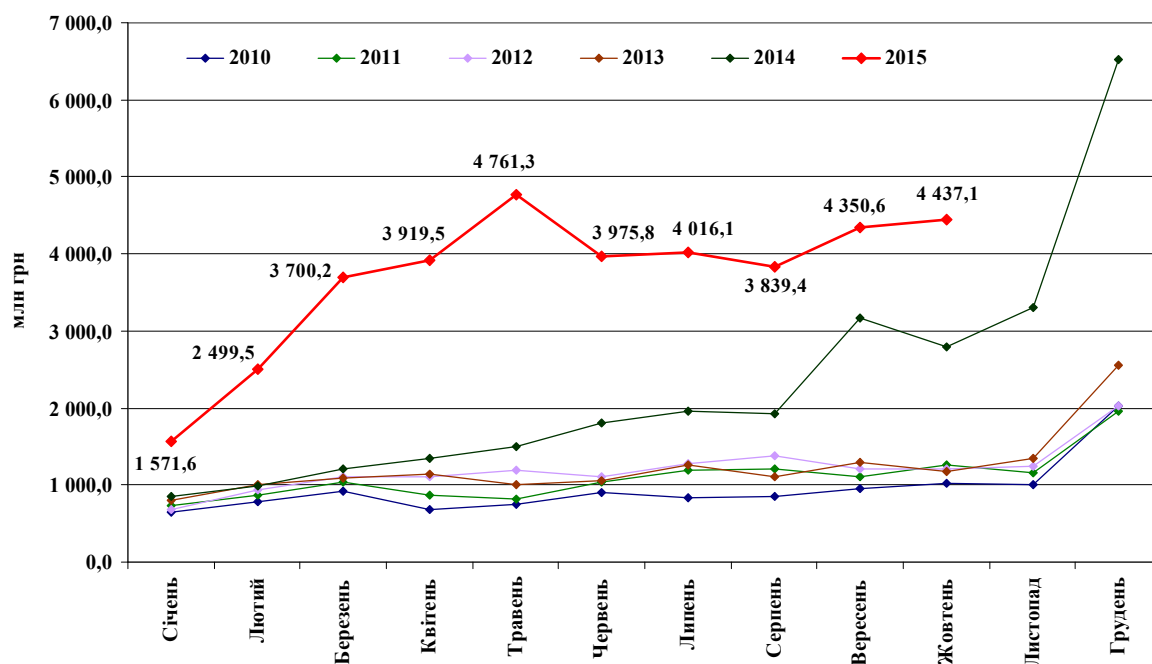
Графік 19

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на загальнодержавні функції за 2010–2015 роки

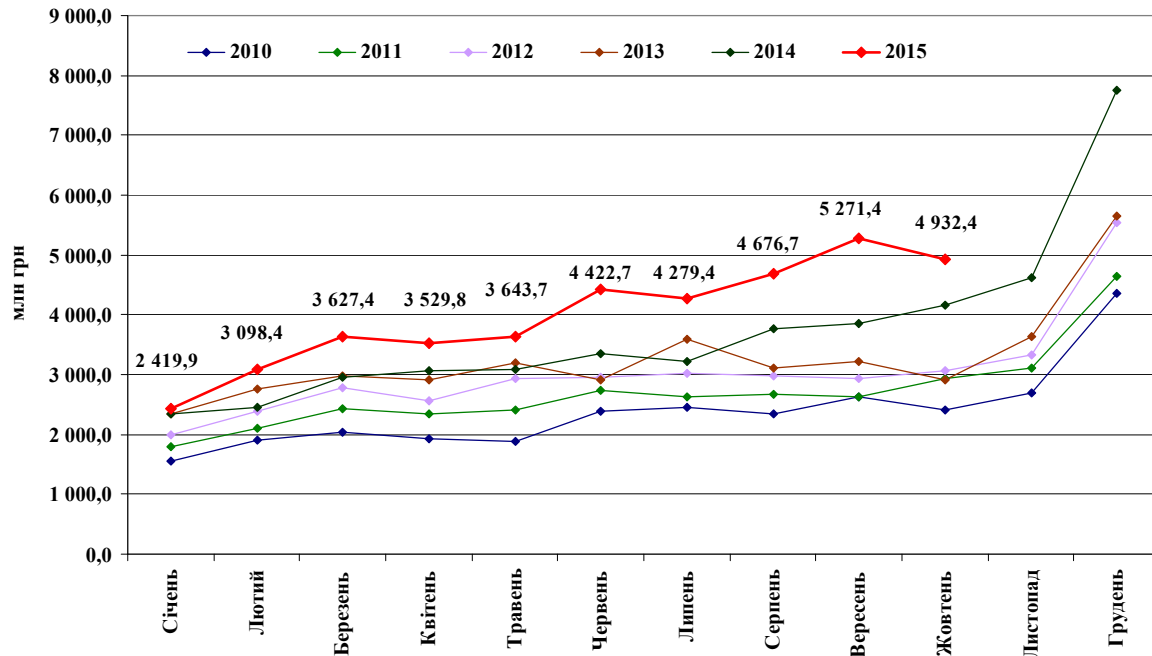
Графік 20

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на оборону за 2010–2015 роки

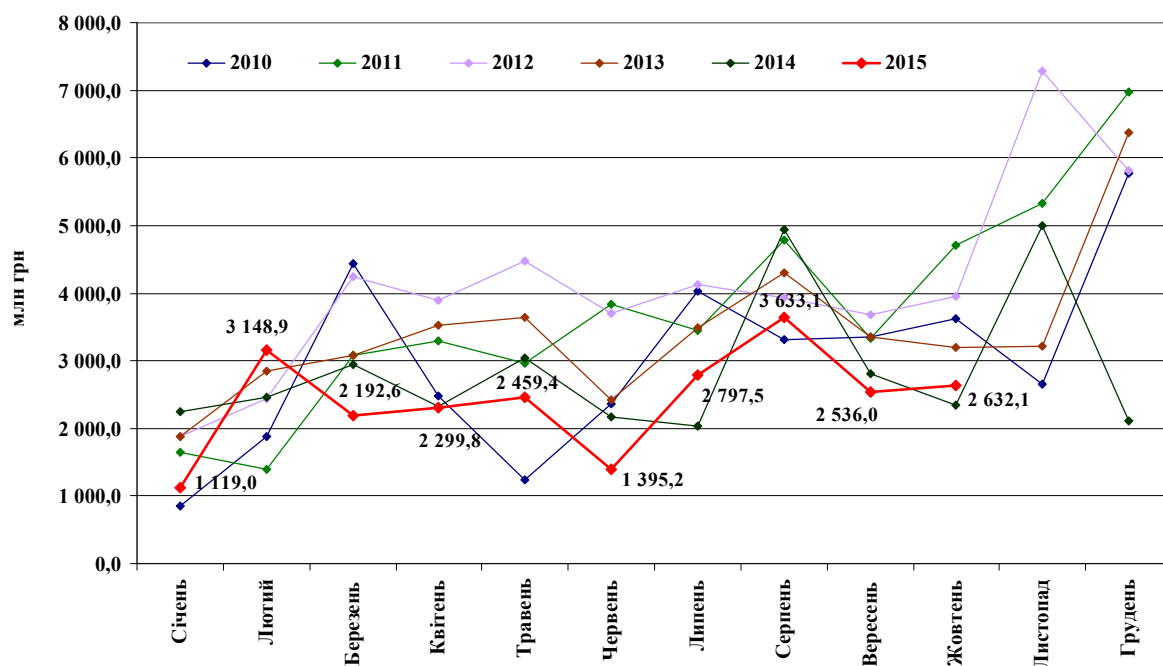
Графік 21

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на громадський порядок, безпеку та судову владу за 2010–2015 роки

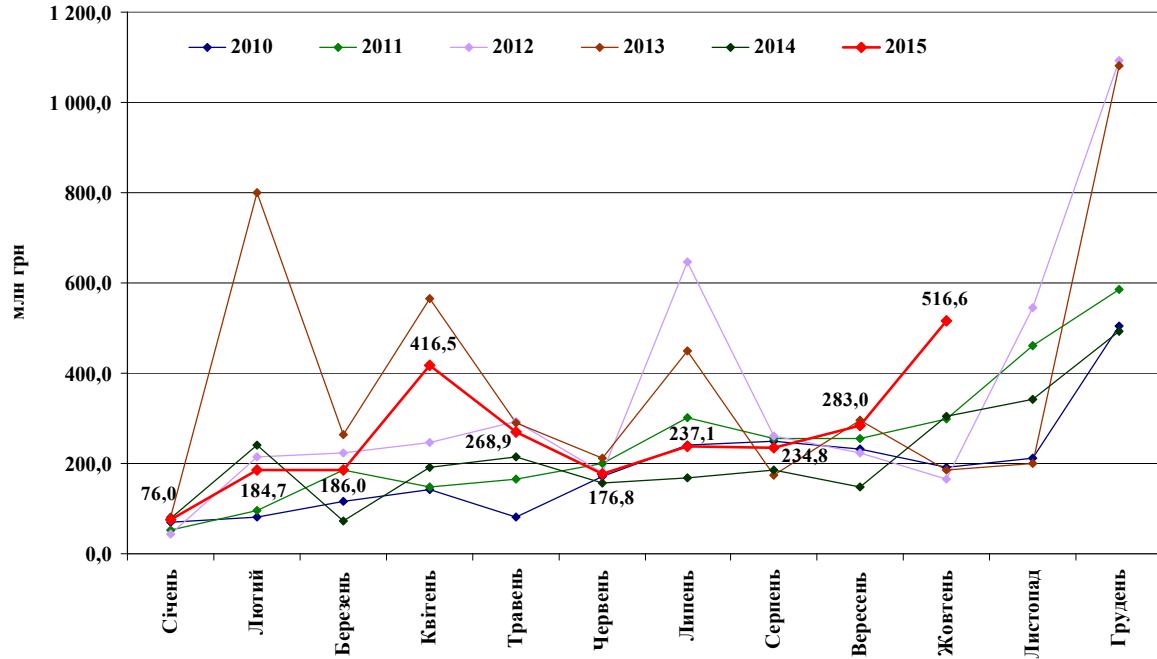
Графік 22

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на економічну діяльність за 2010–2015 роки

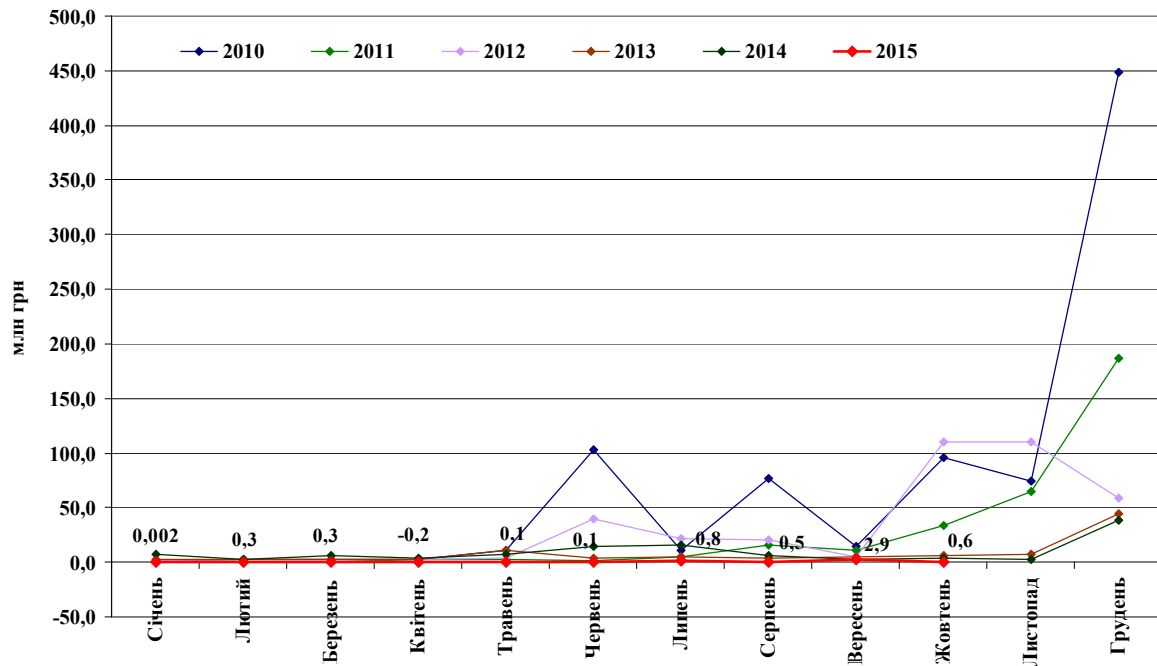
Графік 23

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на охорону навколишнього природного середовища за 2010–2015 роки

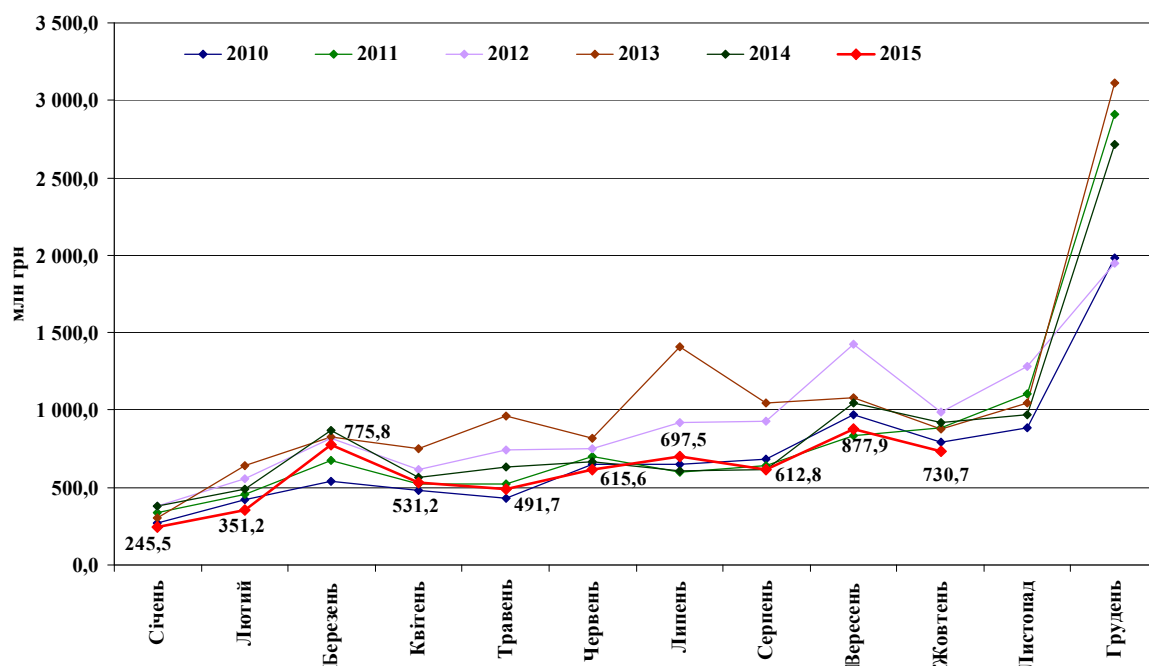
Графік 24

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на житлово-комунальне господарство за 2010–2015 роки

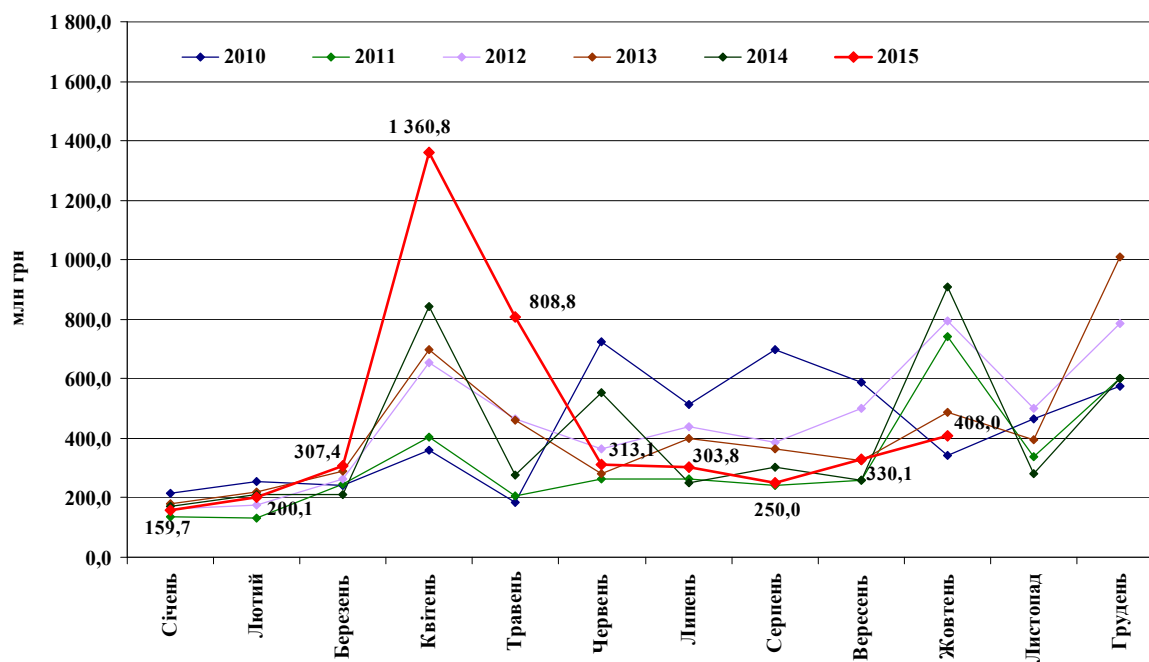
Графік 25

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на охорону здоров'я за 2010–2015 роки

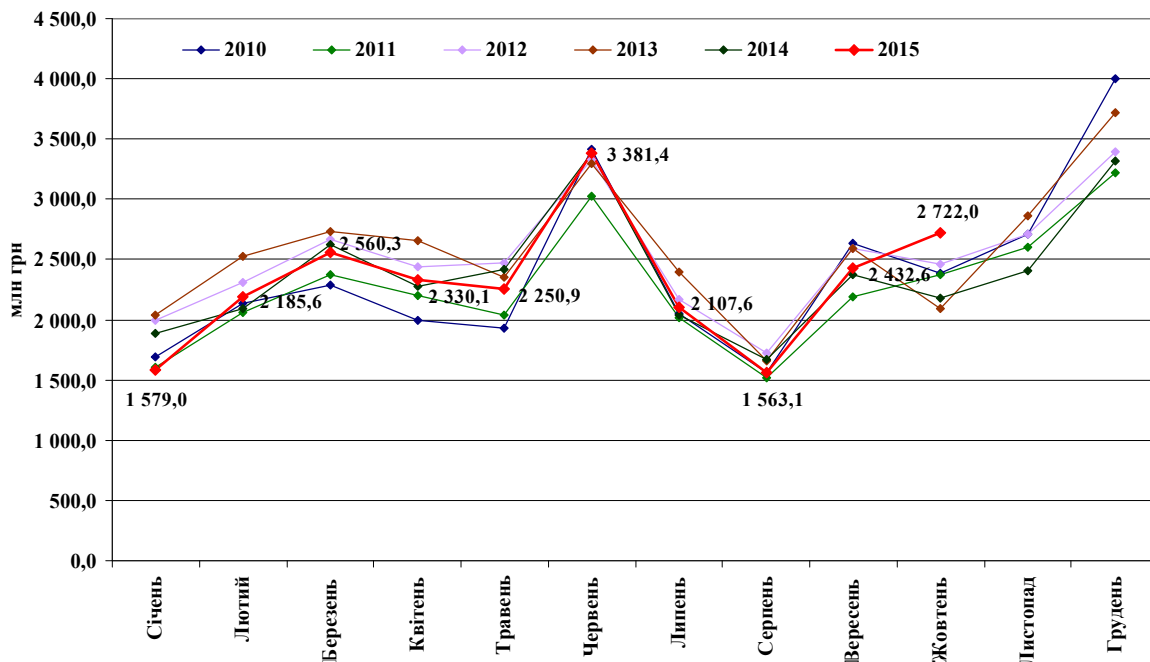
Графік 26

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на духовний та фізичний розвиток за 2010–2015 роки

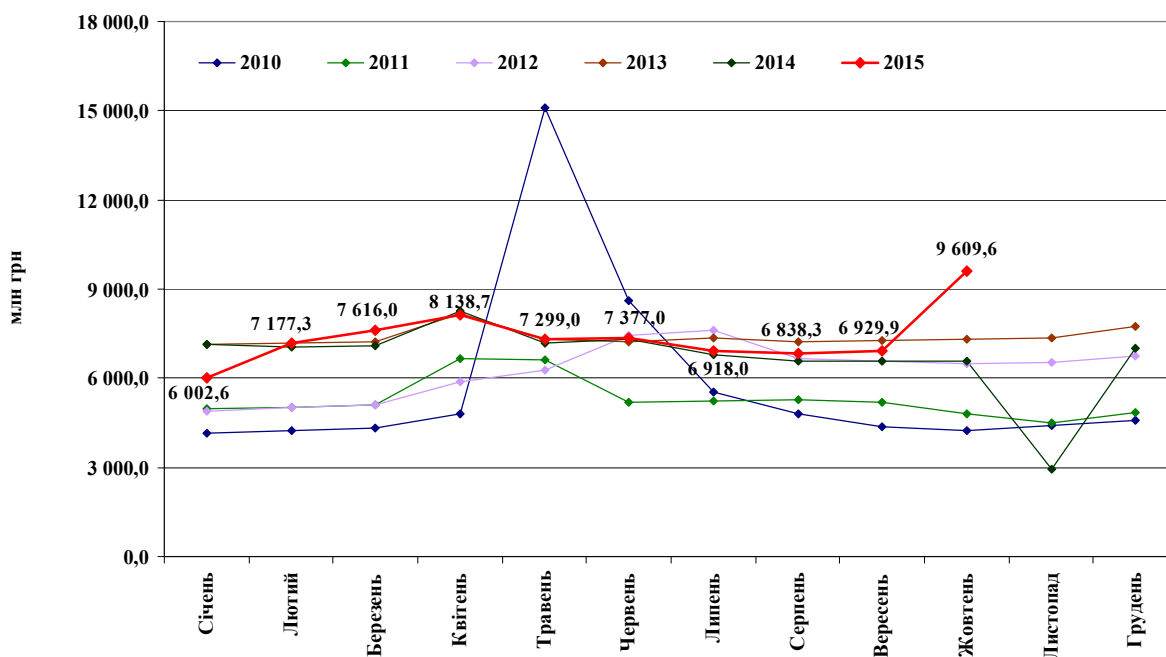
Графік 27

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на освіту за 2010–2015 роки

Графік 28

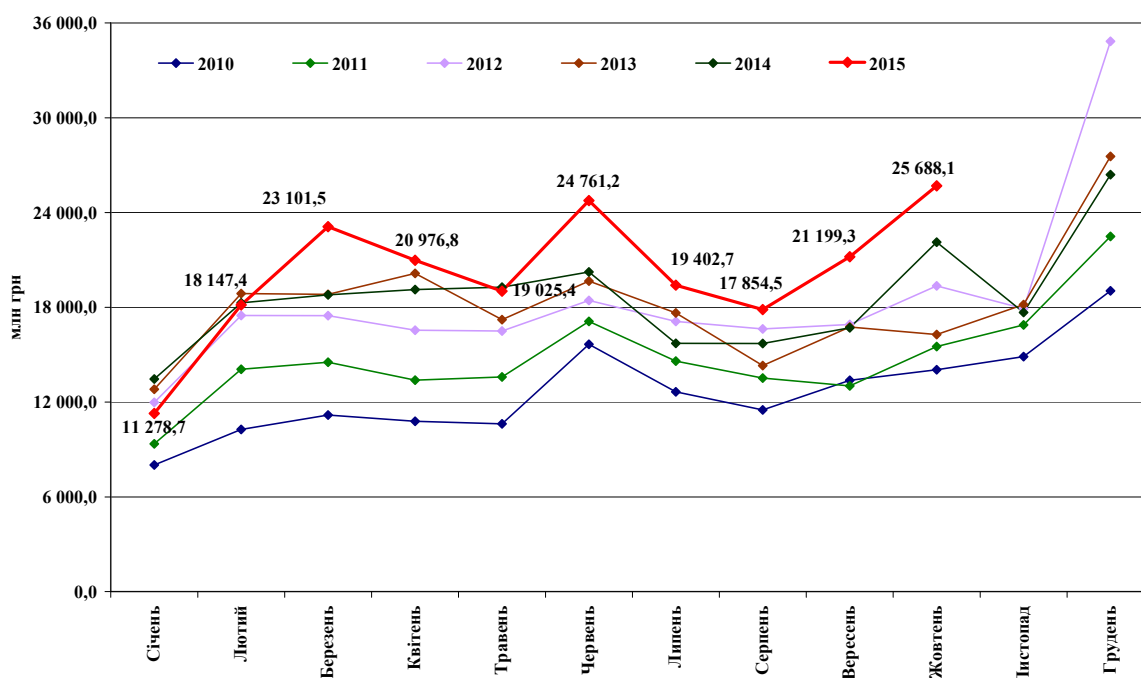
Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення за 2010–2015 роки

Видатки місцевих бюджетів

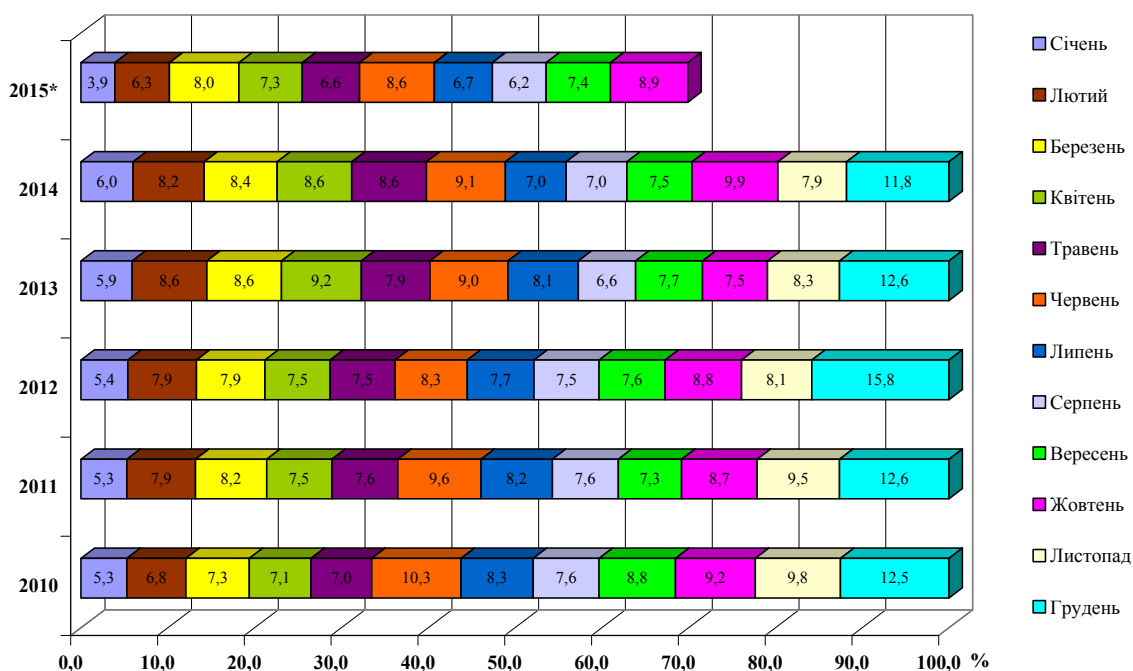
Графік 29

**Динаміка щомісячних видатків місцевих бюджетів
(без урахування міжбюджетних трансфертів) за 2010–2015 роки**

Діаграма 19

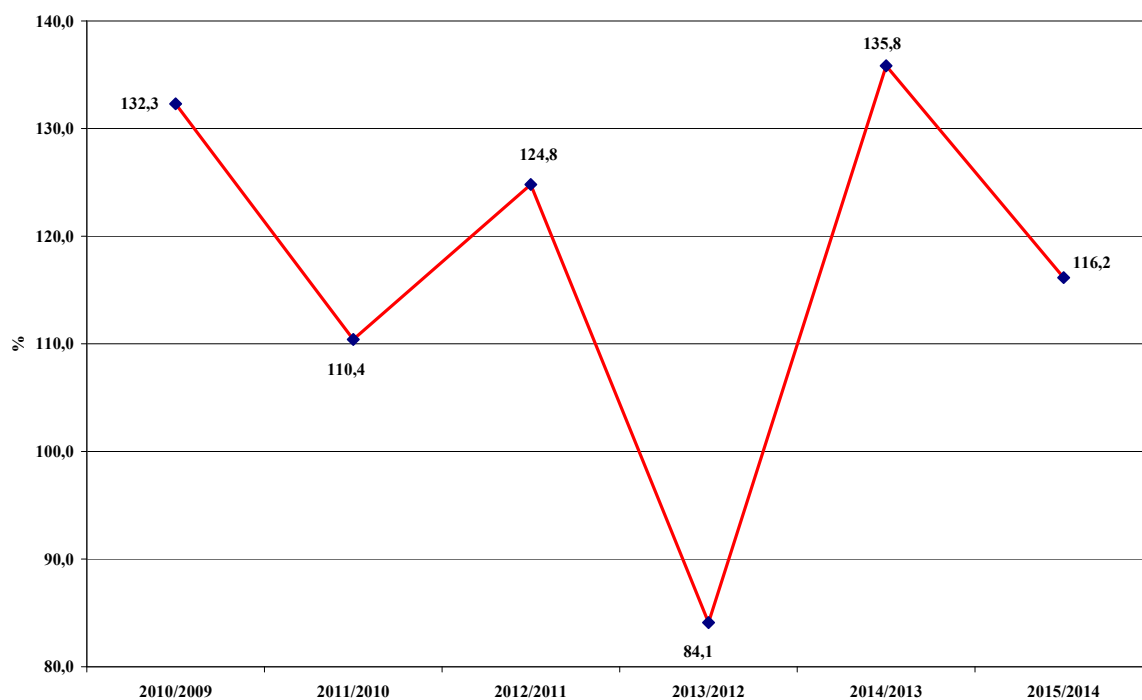
**Динаміка часток щомісячних видатків місцевих бюджетів
у річному обсязі за 2010–2015 роки**

* Частка видатків визначена щодо показника, передбаченого на рік

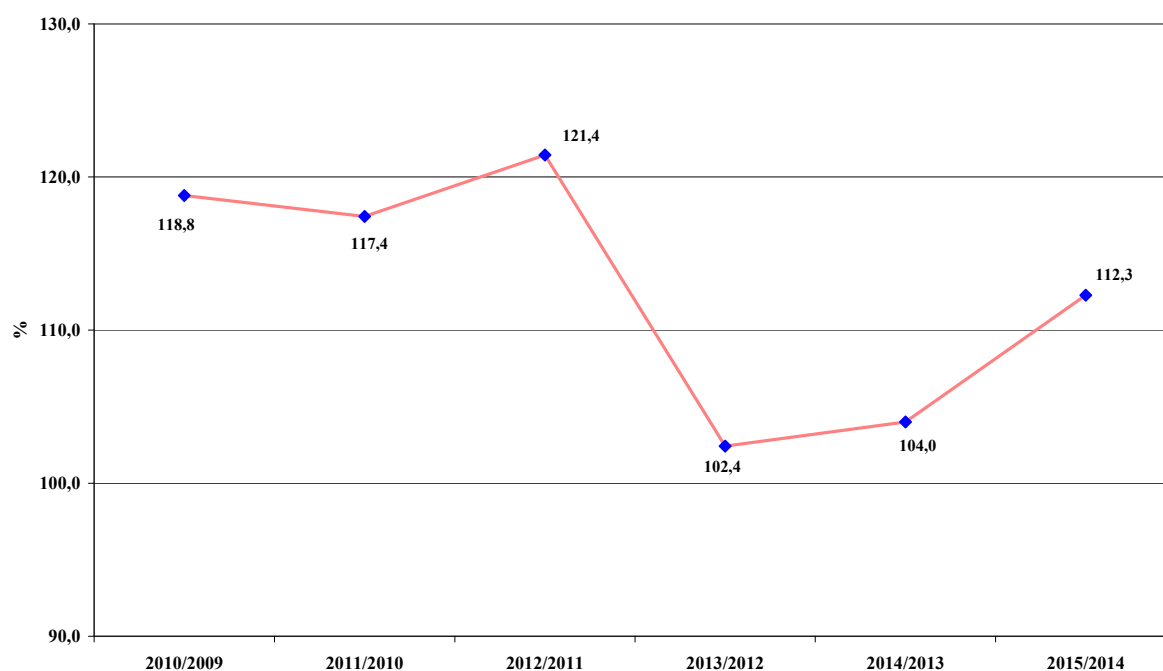
Графік 30

Динаміка темпу зростання видатків місцевих бюджетів за жовтень 2010–2015 років

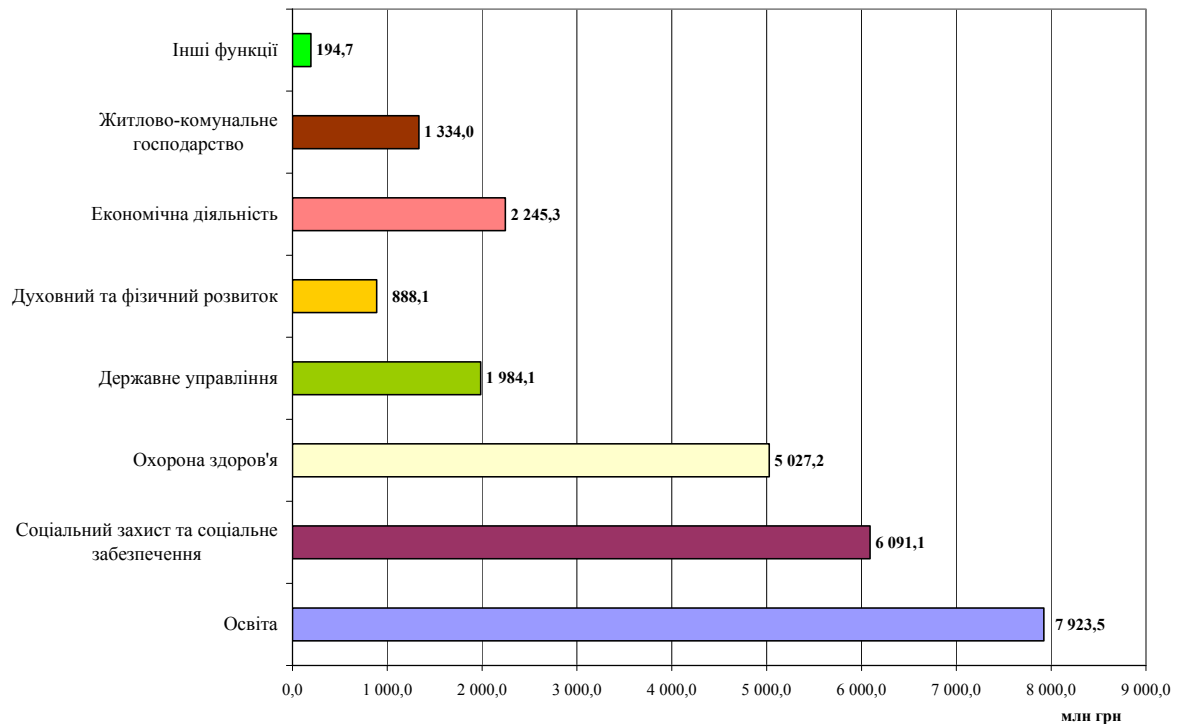
Графік 31

Динаміка темпу зростання видатків місцевих бюджетів за січень – жовтень 2010–2015 років

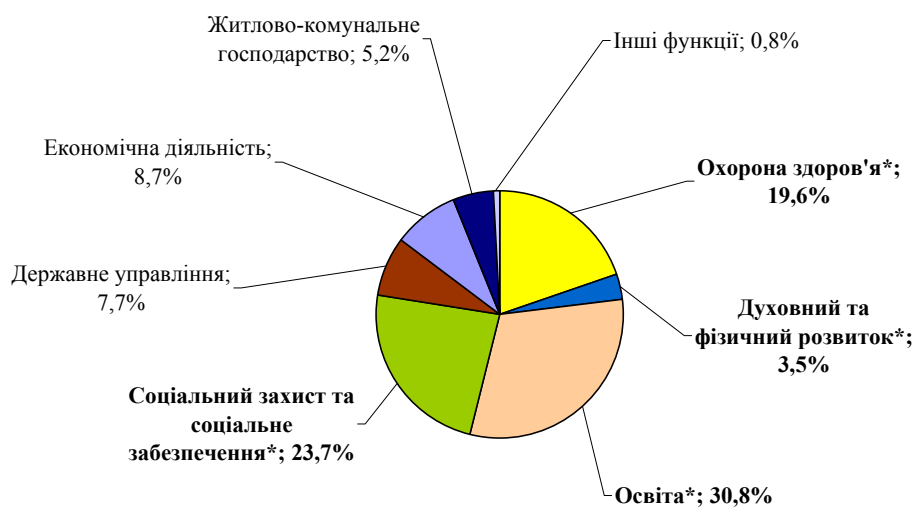
Діаграма 20

Видатки місцевих бюджетів у розрізі функціональної класифікації за жовтень 2015 року

Діаграма 21

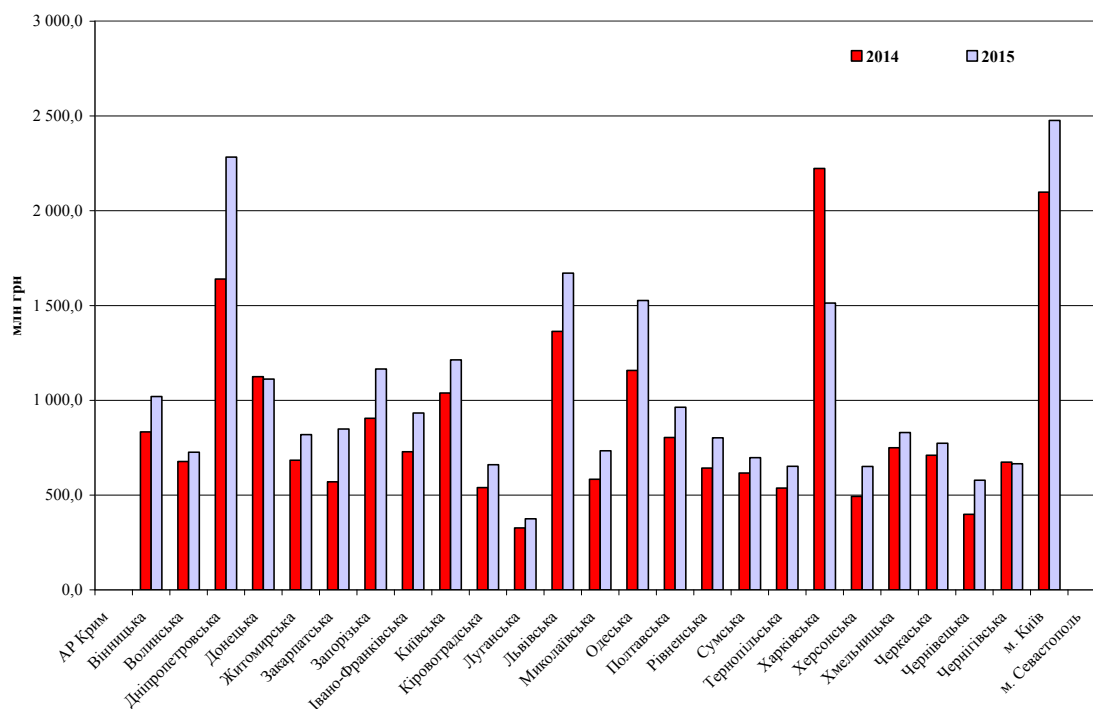
Структура видатків місцевих бюджетів за функціональною класифікацією за жовтень 2015 року

* Видатки на соціально-культурну сферу - 77,6%

Діаграма 22

Регіональний розподіл видатків місцевих бюджетів за жовтень 2014–2015 років

Графік 32

Темпи зростання видатків місцевих бюджетів у розрізі регіонів за жовтень 2015 року (щодо відповідного показника попереднього року)

